

“သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဝိနာတိ”

အလှူတကာတို့တွင်
တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံး

စိတ်ဝင်စားပွယ်ကောင်းသော

စာတစ်စောင်နှင့်

အခက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

မေတ္တာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

အရှင်ဇန
မေတ္တာပိုင်(ရွှေပြည်သာ)
ဟောကြားတော်မူအပ်သော

စိတ်ဝင်စားပွယ်ကောင်းသော
စာတစ်စောင်နှင့်
အခက်ဆုံးပေးခွန်းသုံးခု

စာမူခွင့်ပြုချက်

၃၂၀ ၂၇၉ ၁၁၀၉

ပျက်စားဆုံးရှုံးမှုပြုချက်

၆၀၀ ၀၉၀ ၀၂၁၀

ပျက်စားဆုံးရှုံးမှုအတွင်းပုံနှိပ်

ဦးဇော်ဝင်း သုခုမအောင်ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ် ၁၇၇(ခ)၊ ၆/၁၀ရပ်ကွက်၊ လားရှိုးယန်မြို့နယ်၊

ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊

ကွန်ပျူတာစာပီနှင့် ပျက်စားဆုံးရှုံးမှု

ကြေးသား

ထုတ်ဝေခြင်း

ပထမအကြိမ်၊ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၀

အုပ်စု

၅၀၀၀

ထုတ်ဝေ

၂၀၀ ကုန်

ဖြန့်ချိရေး

ရွှေပြည်သာစာပေ၊ ပန္နဲလေးကျောင်း၊

၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊

ရန်ကုန်တိုင်း၊

ဖုန်း-၆၁၁၆၂၂၊ ၆၁၁၄၅၅

မေတ္တာရှင်၊ ရွှေပြည်သာ၊

၉၄၃

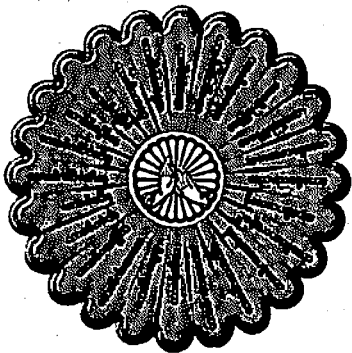
စာတစ်စောင်နှင့် အဝက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု/မေတ္တာရှင်(ရွှေပြည်သာ)

-ရန်ကုန်၊

ထုံကြည်ချက်စာပေ၊ ၂၀၀၉၊

၉၅၈၊ ၇.၆၂ X ၁၀.၆၇ စင်တီ၊

(၁) စာတစ်စောင်နှင့် အဝက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

မာဝဂ်က

၁။ ထင်သလိုမတွေးပါနဲ့	၁၂
၂။ ကုသိုလ်ခြောက်မျိုးနှင့်လူ	၁၃
၃။ ဒါနကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း	၂၂
၄။ သီလကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း	၂၅
၅။ သမထကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း	၂၈
၆။ ဝိပဿနာကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း	၃၁
၇။ မဂ်လေးပါးက	၃၉
ဝဋ်ဆင်းရဲကနေ ထုတ်ဆောင်ပုံ	
၈။ ပယ်ရမည့်အရာနှင့် သိရမည့်တရား	၄၄
၉။ မဂ်ကုသိုလ်က	၄၈
ဝဋ်သုံးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်ပုံ	
၁၀။ ဘုရားရှင်ပေးတဲ့ တရားကျင့်နည်း	၅၂
၁၁။ လူတစ်ယောက်နှင့်လူတစ်ခြမ်း	၆၄
၁၂။ မဂ်တားဖိုလ်တား အန္တရာယ်ငါးပါး	၆၆
၁၃။ သောတာပန်၏ဂုဏ်အင်္ဂါ	၇၂
၁၄။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့အစွမ်းသုံးပါး	၈၃
၁၅။ အရိုးရှင်းဆုံး သာဓက	၈၇

သို့

မေတ္တာရှင် ရွှေပြည်သာဆရာတော်ဘုရား

တပည့်တော် မေးခွန်းများ ပို့လိုက်ပါတယ်ဘုရား။
 တပည့်တော်အမေးနှင့် အရှင်ဘုရားအဖြေကို စာအုပ်
 ထုတ်ချင်ပါတယ်ဘုရား။ အဖြေကိုတွဲပြီး စာအုပ်ထုတ်
 ချင်ပါတယ် ဘုရား။ ခေတ်သစ်အဂ္ဂမ္မေပညာပေါ့ ဘုရား။
 ဒါဟာ အရှင်ဘုရားထံမှ တပည့်တော်လိုချင်တဲ့ တစ်ခု
 တည်းသောအခွင့်အရေးပါပဲ ဘုရား။ တပည့်တော်မေး
 တဲ့ အမေးများဟာ အများအတွက် တကယ်အကျိုးရှိ
 မယ်လို့ထင်တဲ့ တပည့်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သိချင်နေ
 တဲ့မေးခွန်းများကိုသာ မေးမယ်လို့ စိတ်ကူးထားပါတယ်
 ဘုရား။

လူတွေအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိတဲ့ မြင့်မိုရ်
 တောင်မေးခွန်းမျိုး မမေးဘူး။ စာပေလောကမှာ ဖြစ်ပေါ်

နေတဲ့စာပေပြဿနာမျိုးလည်း မမေးဘူးလို့ စိတ်ကူးပါ
တယ်ဘုရား။ လူတွေဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ လူမှုပြဿနာလမ်း
ညွှန်ချက်တွေသာ အဓိကထား မေးမယ်လို့လည်း စိတ်
ကူးပါတယ်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားကလည်း လူမှုပြဿနာ
တွေကို လူတွေပေါ်မှာ ကြည့်ပြီးတော့ ဖြေစေချင်ပါတယ်
ဘုရား။

တပည့်တော် စာအုပ်ထုတ်ချင်ပါ၍ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆို
ရင် လျှောက်လွှာစာရွက် နှစ်မျက်နှာ အများဆုံးထားပြီး
လိုရင်းတိုရှင်းဖြေစေချင်ပါတယ်ဘုရား။ ဖြေဆိုမှုအတွက်
လုံလောက်မယ်ဆိုရင် နှစ်မျက်နှာမပြည့်လည်း ကိစ္စမရှိ
ပါ ဘုရား။ လိုအပ်နေသေးလို့ နှစ်မျက်နှာကျော်သွား
လည်း ကိစ္စမရှိပါဘုရား။

တပည့်တော် မေးခွန်းများမေးတဲ့အခါ မေတ္တာရှင်
ရွှေပြည်သာဆိုတဲ့ နာမည်ကြီးဆရာတော် တစ်ပါးအနေ
နဲ့ ရင်ထဲမှာ ခံစားမြင်ယောင်ပြီး မမေးပါ။ ငါ့ရှင် ငါ့ရှင်လို့
ခေါ်ပြီး အစ်ကိုကြီးလိုစောင့်ရှောက်ခဲ့၊ ရင်ထဲကလေးစားခဲ့
ရတဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်လိုပဲ ခံစားသိမြင်ပြီး မေး
ချင်ပါတယ်ဘုရား။ ပညာစမ်းလိုခြင်း။ ပြဿနာရှာလို

ခြင်း လုံးဝမဟုတ်တာကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်စေချင်ပါတယ် ဘုရား။

တပည့်တော်ကြောင့် အရှင်ဘုရားကို လုံးဝ မမှေးမှိန်စေချင်ဘဲ တောက်ပြောင်မှုကိုပဲရစေချင်တာ မှန်ကန်တဲ့ တပည့်တော်ရဲ့ စေတနာလို့ ယုံကြည်စေချင်ပါတယ် ဘုရား။ သူများတွေလို ဆောင်းပါးတွေရေးပြီး စာအုပ်တွဲထုတ်တာမျိုးလည်း မလုပ်ချင်ပါ။ သူများတွေမေးသလို စာကြောင်းပေကြောင်းတွေလည်း မဆွေးနွေးလိုပါ။ အများနဲ့တော့မတူအောင် ကြိုးစားပါမယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ဖြေဆိုပေးပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်ဘုရား။

(မှတ်ချက်) ဖြေဆိုတဲ့အခါ ငါ့ရှင်လို့ပဲ သုံးနှုန်းပေးပါဘုရား။

အီးတီ

မေးခွန်း(၁)

မေတ္တာရှင်ရွှေပြည်သာဆရာတော်ဘုရား-

ဓမ္မ - တရားဆိုတာ ဘာပါလဲ ဘုရား။ တပည့်

တော်အမြင် တင်ပြရလျှင် - ဓမ္မတရားဆိုတာ မတရား
တာရဲ့ ပြောင်းပြန်လို့ပဲ မြင်မိပါတယ်ဘုရား။ သို့အသက်
သတ်တာ မတရားဘူး။ သို့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်
ကြဉ်တာ တရား။ သူ့ဥစ္စာခိုးတာ မတရား။ သူ့ဥစ္စာခိုး
ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တာ တရားလို့ မြင်မိပါတယ်။

တရားဆိုတာ မတရားမှုတွေကို မပြုလုပ်၊ မပြော
ဆို၊ မကြံစည်မိအောင် ကျင့်ရမယ့်အရာလို့ မြင်မိပါ
တယ်။ မတရားမှုရဲ့ ပြောင်းပြန်ကို တရားလို့ ဆိုတဲ့
အဓိပ္ပါယ်မှတစ်ပါး- အခြားတစ်ပါးကို မြင်၍ မရပါ။
မတရားမှုပြုလုပ်သူ၊ (မတရားသူ၊ တရားမရှိသူ)တွေကို
လည်း လောကဥပဒေများက အရေးယူဖို့သတ်မှတ်ထား
တာတွေ ရှိပါတယ်ဘုရား။

တရားမှုပြုလုပ်သူ(တရားသူ၊ တရားရှိသူ)တွေကို
လည်း လောကဥပဒေတွေက ချီးမြှောက်တတ်တယ်လို့
အနည်းငယ်တော့ထင်မိပါတယ်ဘုရား။ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်
တရား။ နိဗ္ဗာန်တရားဟုဆိုရာ- နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တရားမှု
ပြုလုပ်သူ(ဝါ) တရားရှိသွားသူတို့၊ တရားရသွားသူတို့
ခံစားရရှိနိုင်တဲ့အရာဖြစ်လို့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကျင့်ရ

မယ့်အရာ မဟုတ်။ ကျင့်သူတွေ ရသွားတဲ့အရာသာ ဖြစ်လို့ တရားလို့မြင်လို့ မရပါ။

ထိုနည်းတူစွာ ရုပ်နာမ် ရှုမှတ်တာတို့၊ ဖောင်းပိန် ရှုတာတို့ ဝင်ထွက်ရှုတာတို့သည်တို့မှာလည်း -အဲဒါ တွေ မရှုမှတ်ခြင်းဟာ မတရားမှုတွေ မဟုတ်လို့၊ အဲဒါ တွေ မရှုမှတ် မပွားများဘဲ နေလို့လည်း မတရားမှုတွေ လို့ သတ်မှတ်မရလို့၊ အဲဒါတွေ မရှုမှတ်မပွားများလို့ လည်း ဘယ်ဘာသာ၊ ဘယ်လူမျိုးကမှ ဘယ်ဥပဒေနှင့် မှ အရေးယူ အပြစ်ပေးမရလို့) အဲဒါတွေ ရှုမှတ်ခြင်းဟာ လည်း တရားမှုလို့ မမြင်နိုင် ဖြစ်မိပါတယ်ဘုရား။

အဲဒီ ဝင်ထွက်၊ ဖောင်းပိန်၊ ရုပ်နာမ်ရှုမှတ်မှုတွေမှာ တရားတဲ့လုပ်ရပ်ရော၊ မတရားတဲ့လုပ်ရပ်ရော မရှိလို့ မြင်မိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒါတွေ လုပ်နေကြတာကို လည်း တရားလုပ်နေကြတာလို့ မမြင်မိပါဘုရား။ ဒါ ကြောင့် တရားဆိုတာဘာပါလဲဆိုတာ လောကဓမ္မ စာ တွေ၊ လက်တွေ့ ညှိနှိုင်းပြပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက် ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။ ဆရာတော်ဘုရား အထက်ပါ အမေးပုစ္ဆာကို တပည့်တော် တကယ်ယူဆ၍ မေးသည်

ဟု ထင်၍ဖြစ်စေ၊ ပြဿနာရှာလို၍ မေးသည်ဟု ထင်၍ ဖြစ်စေ-

တပည့်တော်နှင့် အများအတွက် လက်တွေ့အမြင်၊ ကိုယ်တွေ့အမြင်တို့ဖြင့် သာမန်အသိရှိသူ လူတိုင်းသိနိုင် လက်ခံနိုင်တဲ့ စကားအသုံးအနှုန်းတို့ဖြင့် ဖြေကြားပေး ပါရန် ရိုသေစွာလျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

အဂ္ဂဓမ္မ

အဖြေ(၁)

ငါ့ရှင်က- အီးတီဆိုတဲ့အတိုင်း ထူးခြားရင် ပြီးရော ဆိုပြီး တွေးချင်တိုင်း လျှောက်တွေးတော့ ကျမ်းဂန်လွတ် ဒဿနတွေ လျှောက်ပေါ်လာတာပေါ့။ အတွေးအခေါ် ဆိုတာ ရှိသင့်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မိမိရဲ့အတွေးအခေါ် ကို အမြင်မှန်(သမ္မာဒိဋ္ဌိ)နဲ့ ဘောင်ခတ်ထားရတယ်၊ ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိကို ကျော် ပြီး လျှောက်တွေးရင် သင်္ကန်းဝတ်ကြီးနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ် သွားနိုင်တယ်။

အခုတစ်လောလေးကမှ နိုင်ငံတော်က အဓမ္မဝါဒ

အဖြစ် ဝိနိစ္ဆယချလိုက်တဲ့ ဦးဉာဏနဲ့ ဦးဝိစိတ္တတို့ရဲ့
 မိုးပြာဂိုဏ်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကျမ်းဂန်လွတ် လျှောက်
 တွေးပြီး ဟောချင်ရာဟော၊ ရေးချင်ရာရေးလုပ်ကြတဲ့အ
 တွက် လူအတော်များများ ဒုက္ခရောက်သွားတယ်။ ငါ့ရှင်
 မေးခွန်းတွေဖတ်လိုက်ရတော့ မိုးပြာဂိုဏ်းကစာအုပ်တွေ
 ဖတ်ထားလေသလားလို့တောင် သံသယ ဝင်သွားမိ
 တယ်။

ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ၊ ဆရာကိုယ်တွေ၊ မိမိကိုယ်တွေ့ရယ်
 လို့ ကိုယ်တွေ့သုံးမျိုးရှိတဲ့အနက်မှာ အမှားမရှိနိုင်တာ
 ကတော့၊ ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ့ပါပဲ။ ကိလေသာကို ဝါသနာ
 အငွေ့နဲ့တကွပယ်သတ်ပြီးတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့အတွေးအမြင်
 တွေသည်သာလျှင် အမှားကင်းနိုင်တာပါ။ မိမိကိုယ်
 တွေ့နဲ့ ဆရာ့ကိုယ်တွေ့ဆိုတာ မှားနိုင်ပါတယ်။

တွေးခေါ် မြော်မြင်တဲ့အခါမှာ သာကေယုတ္တိ၊
 သဘာဝယုတ္တိဘောင် မကျော်အောင် တွေးခေါ်ရတယ်။
 သို့မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တွေ့ချင်သလိုတွေ့ရင် မိန်းမက
 ပါးရိုက်တာကိုလည်း ခံရတတ်တယ်၊ ဒါမှမဟုတ် လူစင်
 စစ်က ပြိတ္တာဘဝကိုလည်း ရောက်တတ်တယ်။ ငါ့ရှင်

က ထူးထူးခြားခြား တွေးပြီးမေးတော့ တပည့်တော်က
လည်း ဆန်းဆန်းပြားပြား တွေးပြီး ဖြေရမှာပဲ။ မေးခွန်း
ဖတ်စကတော့ ဖြေချင်စိတ်မရှိဘူး။ ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ပြီး
ကျမ်းဂန်လွတ် ဗရုဿုက္ခတွေ တွေးရမလား လို့တွေးပြီး
လာရိုက်ချင်စိတ်ပေါက်တယ်။

နောက်တော့- ငါ့ရှင်ဟာ ဟိုငယ်စဉ် စာသင်သား
ဘဝကတည်းက အတွေးအခေါ် ကောင်းတယ်၊
အကြောင်းမဲ့တော့ ဒီမေးခွန်းမေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ စာဖတ်
သူတွေအတွက် အကျိုးတစ်ခုခုရှိလို့သာ ဖြစ်ရမယ်လို့
ပြန်တွေးပြီး အဖြေကို ရေးလိုက်တာ။ မေးခွန်းက သုံးပုဒ်
လောက်ပဲဆိုပေမယ့် ရေးရတာက သုံးအုပ်စာလောက်
ပင်ပန်းပါတယ်။

ထင်သလိုမတွေးပါနဲ့

သဘာဝဘောင်ကိုကျော်ပြီး ကိုယ်တွေးချင်သလို
တွေးတဲ့အတွက် မြန်မာဆေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ
မယားဖြစ်သူရဲ့ပါးရိုက်တာကို ခံလိုက်ရတယ်။ အဲဒီဆေး
ဆရာက တစ်ပါးသောဆေးဆရာတွေထက် ထူးအောင်
ဆေးဖော်မယ်ဆိုပြီး တောထဲမှာ ဆေးမြစ်၊ ဆေးဥသွား

ရှာတာ သုံးနှစ်သာ ကြာသွားတယ်။ ဘာဆေးမြစ်၊ ဆေးဥမှမရဘဲ စုတ်ပြတ်ပေရေပြီး ပြန်လာတယ်။

လူကလည်း တောကြီးထဲမှာ သုံးနှစ်တောင်နေခဲ့တော့ ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေတယ်။ မိန်းမက မေးတယ် “ရှင် ဆေးမြစ်၊ ဆေးဥသွားရှာတာ သုံးနှစ်တောင် ကြာတယ်၊ ဘာမှရလာတာလည်း မတွေ့ပါလား” ဆိုတော့ “ဟုတ်တယ်၊ ငါရှာတဲ့ ဆေးမြစ်၊ ဆေးဥက သူတစ်ပါးနဲ့ မတူတာကို ရှာတာမို့ပါ”တဲ့။

ဒီတော့ မယားဖြစ်သူက ဘယ်လိုမတူတာတွေ ရှာတာလဲဆိုတော့ “သူတစ်ပါးက လေးညှင်း ရှာတယ်။ ငါက ငါးညှင်း ရှာတယ်၊ သူတစ်ပါးက ဇာတိပျိုလ် ရှာတယ်၊ ငါက ဇာတိပ်မ ရှာတယ်၊ သူတစ်ပါးက ငရုပ်ကောင်း ရှာတယ်၊ ငါက ငရုပ်ဆိုး ရှာတယ်”တဲ့- ဒီတင် မိန်းမက ရူးတူးတူးပေါတောတောနဲ့ မဖြစ်နိုင်တာတွေ ရှာရသလားဆိုပြီး ပါးရိုက်တာကို ခံလိုက်ရသတဲ့-

သမ္မာဒိဋ္ဌိအမြင်ကလွတ်ပြီး တွေးချင်ရာတွေးရင် သမ္မာသင်္ကပ္ပ မဟုတ်ဘဲ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ(အယူမှား) ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအယူမှားပြီး အလုပ်တွေပါ မှားကုန်

တဲ့အတွက် လူစင်စစ်ကနေ ပြိတ္တာဖြစ်သွားတဲ့ ပုဏ္ဏား
လူငယ်တစ်ယောက်အကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြော
ပြဦးမယ်။ ဒီပုဏ္ဏားလူငယ်လေးဟာ ချောမောလှပတဲ့
အဆင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ ဆင်တစ်ကောင်ရဲ့အား
အင်မျိုးလည်း ရှိတယ်။ မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကိုင်ကျွေး
မွေးတဲ့ သားလိမ္မာတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တယ်။

တစ်ခါတော့ သူဟာ လောကကိုရော၊ မိမိကိုရော
ပျက်စီးစေမယ့် အတွေးတစ်ခုကို တွေးမိတယ်။ အဲဒီ
အတွေးကတော့ လူဆိုတာ ကာမဂုဏ်ခံစားဖို့ ဖြစ်လာ
တာ။ ကာမဂုဏ်များများခံစားရမှ လူဖြစ်ရကျိုးနပ်တယ်။
အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားထဲမှာလည်း ရသာရုံဟာ
အကောင်းဆုံး။ အသာဆုံးဖြစ်တယ်။ ရသာရုံတွေထဲမှာ
လည်း တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့အသားဟာ အကောင်းဆုံး။
အသာဆုံးဖြစ်တယ်။ အသားများစွာထဲမှာလည်း သမင်
ရဲ့အသားဟာ အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ်။ ငါဟာ ဒီနေ့ကစ
ပြီး သမင်သားတွေကို အသက်ထက်ဆုံးစားတော့မယ်လို့
ဆုံးဖြတ်ပြီး လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ တောထဲ အပြီးဝင်
သွားတယ်။

အဲဒီအချိန်ကစပြီး တစ်သက်ပတ်လုံး သမင်တွေကို သတ်စားနေလိုက်တာ နှစ်အတော်ကြာတော့ သူ့ခန္ဓာ ကိုယ်မှာရှိတဲ့ အသားတွေဟာ အောက်ကိုတွဲကျပြီး မြေကြီးနဲ့ ကပ်သွားလိုက်တာ သူဟာမြေကြီးပေါ် ပက်လက်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ လှုပ်ရှားလို့ မရတော့ဘူး။ အစာလည်း မစားရတော့ဘူး။ သေရင် ငရဲရောက်မှာဆိုတော့ သူ့ရင်ထဲမှာ ငရဲမီးတွေ ပူလောင်နေလိုက်တာ မီးကျိုးခဲကြီးကျလို့ပေါ့။ သူဟာ ဒီဒဏ်တွေကို မခံနိုင်လို့ သေချင်တယ်။

ဒါပေမယ့် သေလို့ မရဘူး။ သူပြုခဲ့တဲ့ ကံတွေကြောင့် မသေနိုင်သေးဘဲနှစ်အကြာကြီးနေရတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုးဟာ မြန်မာပြည်မှာလည်း ရှိတယ်။ မုံရွာစန်းမောင်ရေးတဲ့စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာဖတ်လိုက်ရတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာခရိုင်၊ အရာတော်မြို့နယ်က ရွာတစ်ရွာမှာ အရှင်လတ်လတ် လူစင်စစ်ကပြိတ္တာဖြစ်သွားသူတစ်ယောက်ရှိတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်ကဆယ်နှစ်ခန့်ပဲရှိသေးတယ်။ တစ်ရက်တော့ မုံရွာစန်းမောင်ဟာကိစ္စတစ်ခုရှိလို့ မုံရွာကနေ အရာတော်မြို့နယ်ကိုကားနဲ့သွားတယ်။

အရာတော်မြို့နယ်ထဲရောက်တဲ့အခါ တစ်နေရာကျ
 တော့ အသက်ငါးဆယ်ကျော်အရွယ်လောက်ရှိတဲ့
 ယောက်ျားတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ်လုံးတီးကြီးနဲ့ကား
 လမ်းတစ်ဖက်ကို ကူးနေတယ်။ ရိုးရိုးကူးနေတာမဟုတ်
 ဘူး- လေးဖက်ထောက်ပြီး နွားတစ်ကောင်လို ကူးနေ
 တာ။ ဦးစန်းမောင်က ဟွန်းသံပေးပေမယ့် ဖြတ်ကူးသူ
 ဟာ ဂရုမစိုက်ဘူး။ တကယ့်နွားတစ်ကောင်လို လေး
 လေးမှန်မှန်ကြီးပဲ ကူးနေတယ်။

နောက်ဆုံး ကားနဲ့တိုက်မိမှာစိုးလို့ ဦးစန်းမောင်ဟာ
 ဘရိတ်ကိုတအားနင်းလိုက်ရတယ်။ ဘရိတ်အုပ်သံကြား
 မှ ရွာထဲကလူတွေဟာ ကားရှိရာကို အပြေးလွှားရောက်
 လာကြတယ်။ ဦးစန်းမောင်ဟာ ကားပေါ်ကဆင်းပြီး
 လမ်းဖြတ်ကူးနေတဲ့ လူလိုလို နွားလိုလို လူကြီး
 အကြောင်းကို သေသေချာချာမေးကြည့်တယ်။ ဒီတော့မှ
 ရွာသားတွေက လူစင်စစ်က နွားပြိတ္တာ ဖြစ်နေသူ
 အကြောင်းကို သေသေချာချာပြောပြကြတယ်။

အဲဒီလူဟာ သိတတ်တဲ့အရွယ်ကစပြီး နွားသတ်တဲ့
 အလုပ်ကိုလုပ်လာတာ ကြာလှပြီ၊ ပြီးတော့ သူဟာ

နွားသားကို မစားဘဲမနေနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပြောရရင် သူဟာ ထမင်းစားတယ်ဆိုတာ နာမည်ခံပဲ၊ တကယ် ကျတော့ အမဲသားတွေကိုချည်း ထမင်းလိုစားနေတာ ကြာပြီ။ ဒါကြောင့် အမဲသားမစားရရင် မနေနိုင်တဲ့ အဖြစ်ကိုရောက်နေတာ နွားသတ်တဲ့အလုပ်(နွားသား စားတဲ့အလုပ်ကို နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်လောက်လုပ်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာ အခုလို လူစင်စစ်က နွားပြိတ္တာဘဝကိုရောက် ရတာပဲ၊ သူဟာ နွားလိုနေတယ်၊ နွားလိုစားတယ်၊ နွားလိုသွားတယ်။

သူ့ရဲ့အသံတောင် နွားလိုဖြစ်သွားတယ်။ အခုအချိန် တော့ သေသွားလောက်ပါပြီ။ သူတို့ ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ အတွေးအကြံတွေကို မှားယွင်းစွာတွေးလို့ပဲ။ လူဖြစ်ရ ခြင်းရဲ့အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကို ကာမဂုဏ်ခံစားဖို့လို့ သူ တို့ကယူဆတယ်။ တကယ်တော့ လူဖြစ်ရခြင်းရဲ့အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ကုသိုလ်လုပ်ဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ခြောက်မျိုးနှင့်လူ

လူဘုံရဲ့အောက်က အပါယ်လေးဘုံကျတော့ဆင်းရဲ တွေ များလွန်းအားကြီးလို့ ဘာကုသိုလ်မှလုပ်လို့ မရဘူး။

လူ့ဘုံအထက်က နတ်ဘုံနဲ့ ဗြဟ္မာ့ဘုံကျတော့ ချမ်းသာ
တွေများလွန်းအားကြီးလို့ ဘာကုသိုလ်မှလုပ်လို့ မရပြန်
ဘူ။ လူ့ဘုံတစ်ဘုံပဲဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထ
ဘာဝနာကုသိုလ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာကုသိုလ်၊ မဂ်
ကုသိုလ်၊ ဖိုလ်ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ကုသိုလ်(၆)မျိုးလုံးကို တင်း
ပြည့်ကျပ်ပြည့် ပြုလုပ်လို့ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်များဟာ နတ်
ပြည်ရောက်ရင် သက်တမ်းပြည့်မနေဘဲ သက်တမ်းရဲ့
သုံးပုံပုံ၊ တစ်ပုံလောက်ပဲနေပြီး အလိုလိုသေအောင်
လုပ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ လူ့ဘဝမှာ ပြန်ဖြစ်တယ်။
ပြောချင်တာကတော့ သမ္မာဒိဋ္ဌိရဲ့ထိန်းချုပ်မှုမရှိဘဲ တွေး
ချင်သလိုတွေးထားတဲ့ အတွေးမျိုးဟာ ကောင်းကျိုး
ထက် ဆိုးကျိုးကို ပေးတတ်တယ်ဆိုတာကိုပါပဲ။

ငါ့ရှင်က တရားရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို လေးလေးနက်နက်
မဖွင့်ဘဲ ပေါ့ပေါ့လျှံလျှံဖွင့်လိုက်တော့ ကမောက်ကမတွေ
ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ တရားဆိုတာ မတရားတာရဲ့ ပြောင်း
ပြန်လို့ယူဆပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အသက်သတ်ရင်
မတရားဘူ။ မသတ်ရင် တရားတယ်လို့ ယူဆကြောင်း

ငါ့ရှင်က ပြောထားတယ်၊ ဒီအဆိုဟာ မှန်တော့မှန်
တယ်၊ သို့သော် ဆယ်ပုံ ပုံ၊ တစ်ပုံလောက်ပဲမှန်တယ်။

တရားတော်ရဲ့ အနှစ်အသားတွေက နောက်ထပ်
ကိုးပုံလောက် ကျန်နေသေးတယ်။ ငါ့ရှင် တင်ပြတာက
အောက်ခြေသီလအဆင့်လောက်ရှိသေးတာပါ။ သမာဓိ
အကြောင်းတွေ၊ ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာအကြောင်း
တွေ ကိလေသာသုံးမျိုးကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသုံးမျိုး
က သူ့အဆင့်နဲ့သူပယ်သတ်ပုံတွေ၊ လောဘကိလေသာ
တစ်မျိုးတည်းကို လေးပုံပုံပြီး မဂ်လေးပါးက တစ်ပုံစီ
ပယ်သတ်ပုံတွေ ကာယကံ၊ ဝစီကံတွေဟာ မနောက်က
တစ်ဆင့်သွားပုံတွေ အများကြီးသိဖို့ လိုနေပါသေးတယ်။

သီလတစ်ခုတည်းကိုကြည့်ရင်တော့ ငါ့ရှင်ပြော
သလို ခိုးရင် တရားမရှိသူ၊ မခိုးရင် တရားရှိသူလို့
ပြောရတာ လွယ်တာပေါ့။ ဒါနနဲ့ပတ်သက်ရင်ကျတော့
ဒီလိုပြောလို့မရတော့ဘူး။ ဒါနပြုရင် တရားရှိသူ၊ ဒါန
မပြုရင် တရားမရှိ သူလို့ပြောရင် ဘယ်မှန်တော့မလဲ။
ဒါနဆိုတာရှိမှ လှူနိုင်မှာပေါ့။ မရှိရင် ဘယ်လှူနိုင်မှာ
လဲ။ သမာဓိနဲ့ ပတ်သက်လာရင်လည်း ဂုဏ်တော်ပွား

ရင် တရားရှိသူ၊ ဂုဏ်တော်မပွားရင် တရားမရှိသူလို့
ဘယ်ပြောလို့ရမလဲ။

တရားရဲ့ သဒ္ဓါနက်က ဆောင်ခြင်းပဲ၊ ဘာတွေကို
ဆောင်သလဲလို့ ဝိဂြိုဟ်ဆိုကြည့်လိုက်တော့

စတုသုအပါ ယေသုစ ဝဋ္ဋဒုက္ခေသုစ
အပတမာနေ ကတွာ ဓါရေတီတိဓမ္မော လို့

ဖြစ်လာတယ်၊ အဓိပ္ပါယ်က-

အပါယ်လေးပါးတို့၌လည်းကောင်း၊

ဝဋ္ဋဒုက္ခတို့၌လည်းကောင်း

မကျအောင် ဆောင်တတ်သောကြောင့်

ဓမ္မဟုခေါ်သည်-တဲ့။

ဓမ္မပဒက ဂါထာလေးတစ်ဂါထာဖွင့်ပြတာက
ပိုရှင်းတယ်။

နဟိဓမ္မော အဓမ္မောစ၊
ဥဘောသမ ဝိပါကီနော။
အဓမ္မောနိရယံနေတိ၊

ဓမ္မောပါပေတိသုဂတိ။

အဓိပ္ပါယ်ချုပ်က-

ဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ ကုသိုလ်တရားနဲ့ အဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ အကုသိုလ်တရားတို့ဟာ အကျိုးပေး မတူညီဘူးတဲ့။ အဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ အကုသိုလ်တရားက အပါယ်လေး ပါးသို့ပို့ပြီး၊ ဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ကုသိုလ်တရားက လှဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံလို့ခေါ်တဲ့ ကောင်းတဲ့ဘဝသို့ ပို့ပေးပါတယ်-တဲ့။

ဒီဒေသနာအဖွင့်အရ ဓမ္မအရ ကုသိုလ်ကိုယူရမယ်၊ ကုသိုလ်ဆိုမှတော့

- (၁) ဒါနကုသိုလ်
- (၂) သီလကုသိုလ်
- (၃) သမထ ဘာဝနာကုသိုလ်
- (၄) ဝိပဿနာ ဘာဝနာကုသိုလ်
- (၅) မဂ်ကုသိုလ်
- (၆) ဖိုလ်ကုသိုလ်

လို့ ကုသိုလ်ခြောက်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ ဒီကုသိုလ် (၆)မျိုးထဲက ဒါန၊ သီလ၊ သမထဆိုတဲ့ ကုသိုလ် သုံးမျိုး

က အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင်ဆောင်တတ်တယ်။
ဝိပဿနာကုသိုလ်၊ မဂ်ကုသိုလ်၊ ဖိုလ်ကုသိုလ် သုံးမျိုး
ကတော့ ကိလေသာဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်လို့ခေါ်တဲ့
ဝဋ်သုံးပါးသို့ မကျအောင် ပို့ဆောင်ပေးတတ်တယ်။

ဒီထက်ရှင်းအောင်ပြောရရင် (၃၁)ဘုံကနေ အပြီး
အပြတ်လွတ်အောင် လုပ်ပေးတာပါပဲ။ (၃၁)ဘုံရောက်
အောင် ဝဋ်သုံးပါးက လုပ်ပေးတာပါ။ ဒါကြောင့် ဝဋ်
သုံးပါးသို့ မကျအောင် ဆောင်တတ်တယ်ဆိုတာ (၃၁)
ဘုံကလွတ်အောင် လုပ်ပေးတတ်၊ ဆောင်ပေးတတ်တာ
ပါပဲ။ အခု ဒါန၊ သီလ၊ သမထဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်
တရားတွေက အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင် ဆောင်ပုံ
ကို လူသိနည်းတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေရှာပြီး ရှင်းပြပါမယ်။

ဒါနကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း

ပေတဝတ္ထုပါဠိတော်မှာ ကတွတ်မုန့်နဲ့ သောက်ရေ
တစ် ခွက်ကို လှူဒါန်းတဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် တန်ခိုးကြီးတဲ့
ရုက္ခစိုးနတ်ကြီးဖြစ်သွားတဲ့ အခြေအနေမဲ့တစ်ယောက်
အကြောင်း ဟောထားတာရှိတယ်။

အဲဒီအမျိုးသားဟာ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးရဲ့တူ
 တော်သတဲ့၊ ဆိုးလွန်းအားကြီးလို့ အခြေအနေမဲ့ဘဝကို
 ရောက်သွားရတာ။ တစ်ခါတော့ ဒီလူဟာ ဇရပ်တစ်ခု
 ပေါ်လှဲအိပ်နေတယ်။ ညမိုးချုပ်ရောက်တဲ့အခါ ခိုးသူတွေ
 က အဲဒီလူကို သူတို့နဲ့အတူ ပစ္စည်းခိုးရာလိုက်ခဲ့ဖို့ ခေါ်
 တဲ့အခါ လိုက်သွားတယ်။ သူ့ကို တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့
 ခြံပေါက်ဝမှာ စောင့်ခိုင်းပြီး သူခိုးတွေက အိမ်ထဲဝင်ပြီး
 ခိုးကြတယ်။

အိမ်ရှင်တွေ ခိုးသွားပြီး အော်ဟစ်တဲ့အခါ လည်
 ဝယ်တဲ့သူခိုးတွေက နောက်ဖေးပေါက်က ထွက်ပြေးကြ
 တယ်။ အလွန်းတဲ့အဲဒီလူကတော့ တုတ်ကြီးတစ်ချောင်း
 ကိုင်ပြီး ခြံဝမှာ ရပ်ကျန်ခဲ့တယ်။ ထွက်ပြေးရမယ်ဆိုတာ
 တောင် သူဟာ နားမလည်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် မိသွားပြီး
 သေဒဏ်ချတာ ခံလိုက်ရတယ်။ သူ့ကို မသတ်မီမှာ
 လက်ပြန်ကြိုးတုပ်ပြီး တစ်မြို့လုံးလှည့်လည်ပြီး ရိုက်နှက်
 စေတယ်။

ဒီအချိန်မှာ သုလသာအမည်ရှိတဲ့ ပြည်တန်ဆာမ
 တစ်ဦးဟာ ဒီသူငယ်ကို သနားသွားပြီး ကတွတ်မုန့်နဲ့

သောက်ရေကို လာပေးတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အရှင်
မောဂ္ဂလာန်ဟာလည်း သူ့ရှေ့မှာ ဆွမ်းလာရပ်တယ်။
သူဟာ လူကအောက်ကျပေမယ့် စိတ်က မြင့်မြတ်တာ
ကို တွေးနိုင်ခဲ့တယ်။ ငါဟာ ဒီမုန့်နဲ့ရေကို စားရလည်း
သေမှာပဲ၊ မစားရလည်း သေမှာပဲ။ မထေရ်မြတ်ကို
လှူပြီးမှသေရင် သံသရာအတွက် ထောက်ရာတည်ရာ
ရမယ်။

အဲဒီလိုတွေးပြီး ကတွတ်မုန့်နဲ့ရေကို မထေရ်မြတ်
အား လောင်းလှူလိုက်တယ်။ မထေရ်မြတ်ကလည်း
တန်ခိုးကြီးပြီး လူကြည်ညိုများတဲ့ မထေရ်ကြီးပဲ။ လှူချင်
တန်းချင်တဲ့သူဌေး။ သူ့ကြွယ်တွေအများကြီး ရှိပါတယ်။
ဒီဒကာဟာ ဒီအတိုင်းသေသွားရင် ဘာကုသိုလ်မှ မရှိ
တဲ့အတွက် အပါယ်ကျမယ်ဆိုတာသိလို့ အပါယ်မကျ
အောင်လာပြီး ဆွမ်းရပ်တာပါ။

တောင်စွယ်နေကွယ်တာနဲ့ သူဟာ အသတ်ခံရပါ
တယ်။ ဒါပေမယ့် မထေရ်မြတ်ကိုလှူခဲ့တဲ့ ဒါနကုသိုလ်
ကြောင့် တန်ခိုးကြီးတဲ့ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းကြီး သွားဖြစ်ရပါ
တယ်။ သူဟာ လိုချင်တယ်ဆိုရင် နှစ်ပေါင်း(၉၂၁)

ကုဋေနဲ့ (၆)သန်း အသက်ရှည်တဲ့ ပရနိမ္မိတ ဝဿဝတ္တိ နတ်ဘုံထိ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်အောက်ဆုံး ကျတဲ့ စတုမဟာရာဇ်အနွယ်ဝင် ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်ရတာလဲ ဆိုတော့ စွဲလမ်းမှုရှိနေလို့ပါ။

သူဟာ သုလသာပြည့်တန်ဆာမကို စွဲလမ်းသွား တယ်။ ဒီအမျိုးသမီးပေးတဲ့ မုန့်နဲ့ရေကို မထေရ်မြတ် လှူခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်ရတာ မဟုတ် လား။ အဲဒီစွဲလမ်းတဲ့စိတ်ကြောင့် လူတွေနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ရုက္ခစိုးနတ်သွားဖြစ်တာပါ။ သူဟာ ဇာတိဿရဉာဏ် ရတဲ့အတွက် တစ်ရက်မှာ ဥယျာဉ်ထဲ လာပြီးပျော်ပါးနေ တဲ့ သုလသာကို ရအောင်ဆောင်ယူပြီး သူ့ဗိမာန်မှာ ပေါင်းသင်းနေခဲ့သေးတယ်။ ရက်အတော်ကြာတော့ သု လသာရဲ့တောင်းဆိုချက်ကြောင့် လူ့လောကကို ပြန်ပို့ ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါက ဓမ္မထဲမှာပါတဲ့ ဒါနကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့မကျအောင်ဆောင်ပုံပါပဲ။

သီလကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း

အခု သီလကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့ မကျ အောင် ဆောင်ပုံကို ပြောဦးမယ်။ ဓမ္မပဒမှာလာတဲ့

ခိုးသားဝါးပြင်ငါးရာအကြောင်းပေါ့၊ မြို့နာမည်၊ လူနာမည်
တွေတော့ မမှတ်မိတော့ဘူး။ ဖြစ်စဉ်ကိုတော့ သေသေ
ချာချာ မှတ်မိနေတယ်။

ခိုးသားငါးရာဟာ မြို့တစ်မြို့ကို အမြဲဒုက္ခပေးတယ်။
ဆိုးလွန်းအားကြီးလာတဲ့အတွက် စစ်တပ်နဲ့မြို့သားအား
လုံးနဲ့ပေါင်းပြီး ခိုးသားတွေအောင်းနေတဲ့ တောအုပ်ကြီး
ကို လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ သွားဝိုင်းကြတယ်။ ထွက်
ပေါက်မရှိအောင် ဝိုင်းပြီးတဲ့အခါ တဖြေးဖြေးချင်းနဲ့ ဝိုင်း
ထားတာကို ကျဉ်းကျဉ်းလိုက်လာတယ်။ သေရတော့
မယ်ဆိုတာကို အတိအကျသိရတဲ့အခါ ခိုးသားကွေဟာ
ကြောက်လွန်းလို့ နေစရာမရှိအောင် ဖြစ်နေကြတယ်။
သေခြင်းတရားဟာ သူတော်ကောင်းအတွက် မိတ်ဆွေ
ဖြစ်ပေမယ့် မသူတော်အတွက်ကတော့ ကြောက်စရာ
ရန်သူပေါ့။

ဒီအချိန်ကျမှ သူတို့ဟာ တောအုပ်ထဲမှာရှိတဲ့
ရဟန်းတစ်ပါးထံသွားပြီး သူတို့အသက်ကို ကယ်ဆယ်ဖို့
တောင်းပန်လျှောက်ထားကြတယ်။ မထေရ်က မိမိသည်
သာလျှင် မိမိ၏ကိုးကွယ်အားထားရာဖြစ်တဲ့အကြောင်း

သူတစ်ပါးသည် မိမိ၏ ကိုးကွယ်အားထားရာ မဖြစ်နိုင်
ကြောင်းရှင်းပြပြီး သရဏဂုံနဲ့ ငါးပါးသီလဆောက်တည်
ပေးလိုက်တယ်။

ဒီငါးပါးသီလကို အသက်သေဆုံးချိန်ထိ လုံခြုံ
အောင်စောင့်ဖို့ မှာကြားတယ်။ ခိုးသားတွေဟာ မထေရ်
မြတ်ရဲ့စကားကို နားထောင်ကြတယ်။ ငါးပါးသီလကို
လုံခြုံအောင်စောင့်ကြတယ်။ သူတို့ ငါးပါးသီလစောင့်
ချိန်ဟာ အခုခေတ်နာရီနဲ့ တွက်မယ်ဆိုရင် သုံးနာရီ
လောက်ပဲရှိမယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီလောက်ကြာပြီးတဲ့
အချိန်မှာပဲ တပ်နဲ့ပြည်သူတွေက သူတို့ကိုဖမ်းမိသွားပြီး
သတ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။

သုံးနာရီနီးပါးခန့် စောင့်ထိန်းရတဲ့ သီလကုသိုလ်
ကြောင့် သူတို့အားလုံး နတ်ပြည်ကို ရောက်ကြရတယ်။
အဲဒါ သီလကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင်
ဆောင်ပုံပါပဲ။ ဒါနကုသိုလ်အရာမှာ တစ်ထောင်လှူရင်
တစ်ထောင်နဲ့တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရပြီ။ တစ်သောင်း
လှူရင် တစ်သောင်းနဲ့တန်တဲ့ကောင်းကျိုးရသလို၊ သီလ
ကုသိုလ်အရာမှာလည်း တစ်နာရီစောင့်ရင် တစ်နာရီနဲ့

တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရပြီး ဆယ်နာရီစောင့်ရင် ဆယ်နာ
ရီနဲ့တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရတယ်ဆိုတာကို ရေလုပ်သား
(တံငါ)တွေသိအောင် ငါ့ရှင်က များများဟောပေးပါ။

ရေလုပ်သားတွေ အသားထုတ်လုပ်သူတွေဟာ သူ
တို့ကိုယ်သူတို့ ဘဝသေသွားပြီလို့ ယူဆပြီး အားငယ်
နေတတ်ကြလို့ပါ။ နောက်တစ်ခါ သမထဘာဝနာ
ကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်ပုံကို
ဆက်ပြောမယ်။

သမထကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း

ပေတဝတ္ထုပါဠိတော်မှာ စဏ္ဍာလီလို့ခေါ်တဲ့ ဘာသာ
ခြား အဖွားအိုတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူဟာ သက်တမ်း
ကုန်နေပြီး ဒီနေ့-နေ့ခင်းလောက်မှာပဲ သေမှာ။

ဒါကိုမသိရှာတော့ ဘာကုသိုလ်မှ လုပ်ဖို့သတိမရဘဲ
ဝမ်းစာပဲ ရှာဖွေနေရတယ်။ သူဟာ သူတစ်ပါးအိမ်မှာ
အစေခံလုပ်ရတယ်။ သူသေရင် အပါယ်ကျမှာဆိုတာကို
သိတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ စဏ္ဍာလီအဖွားနဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်
တွေ့မယ့်လမ်းကိုရွေးပြီးဆွမ်းခံကြွတော်မူတယ်။ နောက်
မှာလည်း သံဃာတော်တွေက အများကြီးပါတာပေါ့။

သံဃာတော်တွေကတော့ မသိရှာဘူး။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဆွမ်းလောင်းသူမရှိတဲ့နေရာတွေကို ဘာဖြစ်လို့ကြုံနေတာပါလိမ့်ဆိုပြီး စဉ်းစားနေတာပေါ့။

တကယ်တော့ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပြီးမှသေရင် နတ်ပြည်ရောက်မယ်ဆိုတာကိုသိလို့ အဖွားနဲ့မဆုံဆုံအောင်ကြုံနေတာပါ။ ဟော . . . ဘုရားရှင်နဲ့အဖွား မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆုံပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘာသာခြားဖြစ်တဲ့ အဖွားဟာ ရပ်ပေးတော်မူတဲ့ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဖို့စိတ်ကူးမပေါ်ပါဘူး။ ရှောင်ထွက်သွားဖို့ပဲ ကြိုးစားနေတယ်။ ဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်က အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ လှမ်းကြည့်တယ်ဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ဆန္ဒကို စိတ်နဲ့ပြောလိုက်တာပဲ။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဟာ ရှေ့ကိုထွက်လာပြီး ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးဖို့ အဖွားအိုကို တိုက်တွန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖွားအိုက ငြင်းဆန်နေတယ်။ သူ့ကို အပါယ်မကျအောင် ကယ်တင်နေတယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ စည်းရုံးနေတယ်လို့ပဲ ထင်နေတယ်။

ဘယ်လိုမှရှင်းပြလို့မရတဲ့အခါ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က အဖွားအိုကို တည့်တည့်ပြောချလိုက်တယ်။ အဖွားဟာ

နောက်နှစ်နာရီကျော်လောက်ဆို သေတော့မှာ၊ အဖွား
မှာ အားကိုးစရာကုသိုလ်မရှိတဲ့အတွက် သေရင်အပါယ်
ကျမှာ၊ ဘုရားရှင်ကို ကန်တော့ပြီးမှသေရင် အပါယ်
မကျတော့ဘူး။ ဒီအကျိုးကျေးဇူးတွေကိုမြင်လို့ ဘုရား
ရှင်ဟာ အဖွား တစ်ယောက်တည်းအတွက် အပင်ပန်းခံ
ပြီး ကြွလာတာလို့ ပြောလိုက်မှ သူ သဘောပေါက်သွား
တယ်။

အဲဒီတော့မှ ဘုရားရှင်ကို ရိုသေစွာကန်တော့တယ်၊
ဘုရားရှင်နဲ့ သံဃာတော်တွေ ပြန်ကြွပြီး မကြာခင်မှာဘဲ
အဖွားဟာ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားတယ်။ ခုခေတ်လို
ဆိုရင် နှလုံးရပ်တာတို့၊ ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်တာတို့
တစ်ခုခု ဖြစ်မှာပေါ့။ ဘုရားရှင်ကို တစ်ခဏတာ ကြည်
ညိုရတဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ သမထဘာဝနာ ကုသိုလ်ကံ
ကြောင့် အဖွားဟာ နတ်ပြည်ကိုရောက်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနေ့ညမှာပဲ ဘုရားရှင်ဟာ တရားပွဲကြီးတစ်ပွဲကို
ဟောကြားနေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ လူတွေမြင်သာတဲ့
ကောင်းကင်ပြင်မှာ နတ်ဗိမာန်ကြီးတစ်ခုပေါ်လာပြီး
နတ်သမီးတစ်ယောက်ဟာ ဗိမာန်ထဲကနေ တရားနာနေ

တယ်။ လူတွေဟာ နတ်သမီးကို တအားစိတ်ဝင်စားနေကြတဲ့အတွက် တရားပွဲပြီးတာနဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ နတ်သမီးနဲ့ အမေးအဖြေ လုပ်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အဲဒီ နတ်သမီးဟာ နေ့ခင်းကမှသေသွားတဲ့ စဏ္ဍာလီ အမည် ရှိတဲ့ အဖွားဖြစ်နေတာကို သိသွားကြတယ်။ ဒါဟာ သမထဘဝနာကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါး သို့မကျအောင် ဆောင်ပုံပါပဲ။

ဝိပဿနာကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း

ဝိပဿနာ ဘာဝနာကုသိုလ်နဲ့ မဂ်ကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးနဲ့ ဝဋ်သုံးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်ပုံကို ဆက်ပြောမယ်။ ဓမ္မပဒမှာလာတာ ငါ့ရှင်ကြားဖူးပြီးသား တမ္မဒိဋ္ဌိကအမည်ရှိတဲ့ အာဏာသားကြီး တစ်ယောက် အကြောင်းကိုပြောမယ်။ ဇာတ်လမ်းကို အဓိကထားပြီး ပြောမှာ မဟုတ်ဘူး။

အပါယ်ကလွတ်ပုံ၊ ဝဋ်သုံးပါးကလွတ်ပုံကို အဓိကထားပြီးပြောမှာ သူဟာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာနေတယ်။ မကောင်းတာမှန်သမျှ အကုန်လုပ်တယ်။ နောက်ဆုံး ဝါးပြအဖွဲ့ထဲ ရောက်သွားပြီး ပိုဆိုးသွားတယ်။ ကန်တတ်

တဲ့မြင်းကို ချိုတပ်ပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွားတာပေါ့။
နောက်ဆုံး သူတို့အဖွဲ့တွေဟာ စစ်တပ်ရဲ့ဖမ်းဆီးခြင်းကို
ခံလိုက်ရတယ်။

အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ အားလုံးသေဒဏ်အချ
ခံရတယ်။ သုသာန်ရောက်တဲ့အခါ ဒီနိုးသားငါးရာကို
သတ်ပေးမယ့်အာဏာသားက မရှိဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဒီ
တော့ အရာရှိတစ်ယောက်က သူတို့အဖွဲ့က ဓါးပြခေါင်း
ဆောင်ကို အာဏာသားလုပ်ပြီး သူ့အဖွဲ့က လူတွေကို
ကိုယ်တိုင်ပြန်သတ်ပေးဖို့ စည်းရုံးတယ်။ အဲဒီလို သတ်
ပေးရင် သေဘေးကလွတ်ပြီး အာဏာသားရာထူးကို
ပေးမယ့်အကြောင်းလည်း ပြောပြတယ်။

ဓါးပြခေါင်းဆောင်ဟာ မိုက်သာမိုက်တာ၊ မယုတ်
မာဘူး။ သူသေချင်သေပါစေ၊ အချင်းချင်းပြန်မသတ်ဘူး
ဆိုပြီး ဘူးခံလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ တစ်ယောက်စီ မေးသွား
လိုက်တာ အရင်ဓါးပြအဖွဲ့ဝင်ဟောင်း(၄၉၉)ယောက်ဟာ
ဘယ်သူမှ အချင်းချင်း ပြန်မသတ်ကြဘူး။ တမ္မဒိဋ္ဌိက
အလှည့်လည်းရောက်ရော လက်ခံလိုက်တယ်။ သူဟာ
မိုက်ရုံတင်မကဘူး။ ယုတ်မာသူပါဖြစ်နေတာပေါ့။ သူ

ဟာ သူ့အဖွဲ့သား(၄၉၉)ယောက်ရဲ့ ခေါင်းတွေကို သူ
ကိုယ်တိုင် ရက်ရက်စက်စက် ဖြတ်ပြီး သတ်ပစ်လိုက်
တယ်။

အဲဒီနေ့မှာပဲ အရပ်လေးမျက်နှာက ဓါးပြအဖွဲ့လေး
ဖွဲ့ ထပ်မိလာတယ်။ အားလုံး သေဒဏ်ချည်းပဲကျတယ်။
ဒီဓါးပြအယောက်နှစ်ထောင်ကိုလည်း သူပဲသတ်ခဲ့တယ်။
အဲဒီနေ့ကစပြီး သေဒဏ်ကျတဲ့ လူတွေကို သတ်ပေးလာ
လိုက်တာ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာသွားတယ်။ သူ့အသက်
တောင် ခြောက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနစ်ဆယ်နား ကပ်လာ
တယ်။ အသက်ကြီးလာတော့ အားအင်တွေကလည်း
ဆုတ်ယုတ်လာတယ်။ ရာဇဝတ်သားတွေရဲ့ခေါင်းကို
ခုတ်ဖြတ်တဲ့အခါ တစ်ချက်တည်းနဲ့ မပြတ်တော့ဘူး။
နှစ်ချက်သုံးချက် ခုတ်မှ ပြတ်တော့တယ်။ ဒီတော့
ရာဇဝတ်သားတွေဟာ မချီမဆန့်ဝေဒနာကို ခံစားပြီးမှ
သေကြရတာပေါ့။

ဒါကိုသိသွားတဲ့အတွက် သူ့ကို အာဏာသားရာထူး
ကနေ ချလိုက်တယ်။ ခုခေတ်လိုဆိုရင်တော့ အလုပ်
ထုတ်လိုက်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် ပင်စင်ပေးလိုက်တယ်

ပေါ့။ နစ်နာကြေးအနေနဲ့ရရှိတဲ့ ခြောက်လစာလောက် ပင်စင်စားငွေစတွေကိုကြည့်ပြီး သူဘာစဉ်းစားနေသလဲ ဆိုတော့- ငါဟာ အသားကောင်းကောင်း မစားရတာ ကြာပြီ၊ ဒီနေ့တော့ အသားမျိုးစုံဝယ်ပြီး ကောင်းကောင်း ချက်စားမယ်လို့ စဉ်းစားနေတယ်။

တကယ်တော့ သူဟာ အဲ့ဒီနေ့ညမှာပဲ ဆုံးမှာပါ။ ဒါကိုမသိတော့ ကုသိုလ်လုပ်ဖို့ သတိမရဘဲ၊ ကောင်း ကောင်းစားဖို့ပဲ အာရုံစိုက်နေတာပါ။ ပုထုဇဉ်အများ စုဟာ ဒီအာဏာသားကြီးလိုပဲ များပါတယ်။ ပုထုဇဉ် တွေဟာ-

- ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ သေရမယ်
- ဘယ်အနာရောဂါနဲ့ သေရမယ်
- နံနက်၊ နေ့လည်၊ ည
- ဘယ်ကာလမှာ သေရမယ်
- ဘယ်သူသာန်မှာ သင်္ကြိုဟ်မယ်
- ဘယ်ဘုံရောက်မယ်

-ဆိုတာ အသေအချာမသိနိုင်ပါဘူး။ ရမ်းသမ်းနေ ကြရတာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ရမ်းသမ်း သေကြရတာ

ပေါ့။ တောင်သာမြို့နဲ့တစ်ဆက်တည်း ညောင်ပင်သာ ရွာဆိုတာရှိတယ်။ ကျောင်းသစ်ကျောင်းစာသင်တိုက်က စာချဆရာတော် တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ဦးကဉ္စနဟာ အဲဒီ ကျောင်းမှာ ကျောင်းသွားထိုင်ရတယ်။ ဆရာတော်ဟာ မြို့စာသင်တိုက်ကြီးမှာ နေလာတာဆိုတော့ အဆင့်မြင့် မြင့်နေချင်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် ရောက်ရောက်ခြင်း အတော်ကောင်းတဲ့ နှစ်ထပ်ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းကို မရှိ၊ ရှိတာ စု ဆောင်းပြီး ဆောက်ရှာတယ်။ ဆရာတော်ဟာ သက် တော်ငါးဆယ်ကျော်လေးပဲရှိသေးတော့ သေခြင်းတရား ဟာ သူနဲ့အဝေးကြီးလို့ ထင်နေမှာပေါ့။ နှစ်ထပ်ကျောင်း ကြီးလည်း ဆောက်ပြီးရော ရေစက်တောင်မချရသေး ဘူး။ ဆရာတော်ဟာ အသည်းကင်ဆာနဲ့ ပျံလွန်တော် မူရှာတယ်။

ဒါ့ကြောင့် ငါ့ရှင်ကိုလည်း သတိပေးချင်တယ်။ သေ ခြင်းတရားဟာ ရင်ဘတ်နဲ့ကျောလိုကပ်နေတာပါ။ သိပ် နီးကပ်ပါတယ်။ သေခြင်းတရားဟာ အမြဲရှိနေပါတယ်။ နေခြင်းတရားကတော့ အမြဲမရှိပါဘူး။ အသည်းရှိသူ

တိုင်း အသည်းကင်ဆာနဲ့ သေနိုင်ကြတာချည်းပဲ။ ကဲ
အာဏာသား တမ္မဒိဋ္ဌိကကြီးအကြောင်းကို ဆက်ပြော
ပါမယ်။ အာဏာသားဟာ ဒီနေ့ညနေ သေမှာကို မသိ
ရှာတော့ ကုသိုလ်ရဖို့စိတ်မကူးဘဲ ကောင်းကောင်းစားရ
ဖို့ပဲ စိတ်ကူးနေတယ်။

သူ့စိတ်ကူးတဲ့အတိုင်းပဲ အသားတွေ၊ ငါးတွေ သွား
ဝယ်ပြီး ကိုယ်တိုင် ကျကျနန ချက်တယ်၊ အားလုံးကျက်
ပြီဆိုတဲ့အခါ ထမင်းပွဲကြီးပြင်ပြီး ဝိုင်းမှာထိုင်လိုက်တယ်။
ဒီအချိန်မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ဟာ အာ
ဏာသားရဲ့အိမ်ရှေ့မှာဆွမ်းလာရပ်တယ်။ အာဏာသား
ကြီး သေပြီးရင် ငရဲကျမှာကို မြင်တော်မူလို့ ဝိပဿနာ
တရားဟောပေးရအောင် ကြွလာတော်မူတာပါ။

မထေရ်မြတ်ကိုလည်း မြင်လိုက်ရော အာဏာသား
ကြီးဟာ သူ့ကိုယ်သူ တော်တော် သံဝေဂရသွားတယ်။
အသက်သာ ခြောက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနစ်ဆယ်ထဲ
ရောက်လာတယ် ဘာကုသိုလ်မှမရှိခဲ့ဘူး မဟုတ်လား။
ဒါကြောင့် မထေရ်မြတ်ရဲ့သပိတ်ကိုယူပြီး အိမ်ထဲပင့်
လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့စားဖို့ပြင်ထားတဲ့ ထမင်း၊

ဟင်းတွေကို မထေရ်မြတ်အား လှူလိုက်တယ်။

မထေရ်မြတ်က ဝိပဿနာတရားတစ်ပုဒ်ဟောပေးလိုက်တာ တရားအဆုံးမှာ အနုလောမဉာဏ်ထိရသွားသတဲ့။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ-သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿဩရတော အနုလောမဉာဏ်လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ မထေရ်မြတ် ပြန်အကြွမှာ သူက လိုက်ပို့တယ်၊ ပို့ပြီးပြန်အလာမှာပဲ နွားငွေတာခံရပြီး သေသွားရှာတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခဏတာနာရတဲ့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကံကြောင့် လူသက်နဲ့ဆိုရင် (၅၇)ကုဋေနဲ့ အနစ်(၆)သန်းအသက် ရှည်တဲ့ တုသိတာနတ်ဘုံကို ရောက်သွားတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်ကိုကြည့်ပြီး ပဉ္စာနန္တရိယကံငါးပါးမှတစ်ပါး အခြားကံတွေ ဘယ်လောက်ပင် လုပ်ခဲ့လုပ်ခဲ့ ဝိပဿနာတရားကိုသာ နာကြားအားထုတ်ကြပါ။ မဂ်ဖိုလ်ရပြီး အပါယ်တံခါးပိတ်စေရမယ်လို့ ရေလုပ်ငန်းသမားတွေ၊ သားသတ်သမားတွေကို တာဝန်ယူလိုက်စမ်းပါ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်နေလို့ မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်ဘူးဆိုရင်တောင် ဝိပဿနာကုသိုလ်တော့ ဖြစ်မှာပဲ၊ ဒီကုသိုလ်က အခုဘဝမှာ ဒွိဟိတ်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်ရင် နောက်ဘဝ

မှာ ကေန့်မုချ မဂ်ဖိုလ် ရစေမှာပါ။

ဒီတရားကို ရွှေတိဂုံအရှေ့မုခ်က မဂ်လာဈေး မွှာ ရုံမှာဟောတော့ ဆယ်နှစ်သားလေးတစ်ယောက်က မေးခွန်းထုတ်တယ်။ ဒီအာဏာသားကြီး နတ်ပြည်က သေတဲ့အခါ လူသတ်ခဲ့တဲ့အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် ငရဲ ကိုပြန်မကျနိုင်ဘူးလားတဲ့။ မကျနိုင်ဘူးလို့ ဖြေလိုက် တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မကျနိုင်တာလဲဆိုတော့ ဒီအာဏာ သားကြီးဟာ နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်မှာမို့ပါ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် သောတာနဂတသုတ်မှာ နတ် ပြည်မှာ သောတာပန်တည်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးကို ဟောထားတယ်။ ဘယ်သူတွေလဲဆိုတော့

- (၁) တရားတော်ကို ရိုသေစွာနာကြားထားသူ
- (၂) တရားတော်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်သူ

(၃) တရားတော်ကို နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်လေ့ရှိသူ

(၄) ဒိဋ္ဌိ(အယူမှား) ကွာအောင် ပွားများထားသူ

တို့ပဲ။ သူတို့ဟာ ပါရမီရှိရင် ဒီဘဝမှာတင် သောတာ ပန် တည်ကြမှာပါ။ ပါရမီမရှိသေးရင်တော့ နောက်ဘဝ

နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်ကြမှာပါ။ ဒါကြောင့် တရားတော်များကို နာယူဖတ်ရှုခွင့်ကြုံပြီးဆိုရင် သေသေ ချာချာ နာယူဖတ်ရှုစေချင်ပါတယ်။ နတ်ပြည်မှာ သော တာပန်တည်ပုံကိုလည်း အဲဒီပါဠိတော်မှာ ဆက်ဟော ထားတယ်။

နတ်ပြည်ရောက်ရောက်ခြင်း ချက်ချင်း သောတာ ပန် တည်တာလည်း ရှိတယ်၊ ဒါမှမဟုတ်- တန်ခိုးကြီး တဲ့ ဓမ္မကထိကနတ်သားတစ်ပါးပါးက တရားလာဟော ပေးလို့ နာယူလိုက်ရင်လည်း သောတာပန်တည်နိုင် တယ်။ ဒါမှမဟုတ် လူ့ပြည်က တန်ခိုးကြီးတဲ့ ရဟန္တာ တစ်ပါးပါးကြွလာပြီး တရားဟောရင်လည်း ချက်ခြင်း သောတာပန်တည်နိုင်တယ်။

ဒါမှမဟုတ် တရားနာယူဖူးခဲ့သူအချင်းချင်း နတ် ပြည်မှာပြန်တွေ့ပြီး တရားအကြောင်းကို ဆွေးနွေးရင်း ကလည်း ချက်ခြင်း သောတာပန် တည်နိုင်ပြန်တယ်။

မဂ်လေးပါးက ဝဋ်ဆင်းရဲကနေ ထုတ်ဆောင်ပုံ
မဂ်လေးပါးက ဝဋ်ဆင်းရဲကနေ ထုတ်ဆောင်ပုံကို လည်း ပြဦးမယ်။ သံသရာဆင်းရဲက သုံးမျိုးရှိတယ်။

အောက်သံသရာ၊ အလယ်သံသရာ၊ အထက်သံသရာ
တို့ပဲ။

အောက်သံသရာဆိုတာက အပါယ်လေးပါး
အလယ်သံသရာဆိုတာက လူ့ဘုံနဲ့ နတ်ဘုံ
အထက်သံသရာဆိုတာက ဗြဟ္မာ့ဘုံ(၂၀)ပဲ။

ဒီသံသရာသုံးမျိုးရောက်အောင် ဝဋ်သုံးမျိုးက ပို့ပေး
နေတာ။ ဝဋ်သုံးမျိုးက ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်
တို့ပဲ။ ဝဋ်ဆိုတာ လည်ခြင်းလို့အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ အပါယ်
လေးပါးကိုကျဖို့ အပါယ်သံသရာလည်ဖို့အတွက် ကိလေ
သဝဋ်အရ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကိလေသာကိုယူရတယ်။ ရုပ်
နာမ်ခန္ဓာကို ငါလို့အယူစွဲမှားတာပေါ့။ အဲလို အယူမှား
ရင် ကမ္မဝဋ်တွေဖြစ်တာပဲ။

ကမ္မဝဋ်တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ- သတ်တာ၊ ဖြတ်
တာ၊ လိမ်ညှာ ခိုးဝှက်တာကိုပြောတာ။ ကိလေသဝဋ်နဲ့
ကမ္မဝဋ်ဟာ အကြောင်းဝဋ်ပဲ။ ဒီအကြောင်းဝဋ်ကြောင့်
အကျိုးဝဋ်ဖြစ်လာရတယ်။ အကျိုးဝဋ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ
အပါယ် ကျသွားတာကိုပြောတာ။ အဲဒါ ဝိပါကဝဋ်ပဲပေါ့။
သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရပြီဆိုတာနဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကိ

လေသာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ငါမရှိ
ဘူး ဆိုတာကို သေချာသိသွားတာနဲ့ ငါကောင်းစားဖို့
ငါ့ သားမယား ကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်မရှိတော့ဘူး။

ဒါ့ကြောင့် သတ်ဖြတ် လိမ်ညှာ ခိုးဝှက်ပြီး စီးပွား
မရှာတော့ဘူး။ ဒါဟာ ကမ္မဝဋ် ချုပ်သွားတာပေါ့။
အကြောင်းဝဋ်ဖြစ်တဲ့ ကိလေသဝဋ်နဲ့ ကမ္မဝဋ်ချုပ်မှတော့
အကျိုးဝဋ်ဖြစ်တဲ့ ဝိပါကဝဋ် မလာတော့ဘူး။ အပါယ်
တံခါး ပိတ်သွားတယ်။ ပုထုဇဉ်တွေဟာ ငါ့ခွဲကြီးလို့
အကုသိုလ်လုပ်တာ၊ အကုသိုလ်လုပ်လို့လည်း အပါယ်
ကျတာ။ သောတာပန်တွေဟာ ငါ့ခွဲမရှိတော့တဲ့အတွက်
အကုသိုလ်မလုပ်တော့ဘူး။ အကုသိုလ်မလုပ်တဲ့အတွက်
အပါယ်မကျတာ။

သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရလိုက်တာနဲ့ အပါယ်ဝဋ်
ဆင်းရဲကို အမြစ်ပြတ်ပယ်သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ လောကီ
ဒါန၊ သီလ၊ သမထကုသိုလ်တွေက အပါယ်မကျအောင်
ကယ်ထုတ်တယ်ဆိုတာ တစ်ဘဝ၊ နှစ်ဘဝသာပါ။
သောတာပတ္တိမဂ်ကတော့ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး
အပါယ်လေးပါးကို ဘယ်တော့မှ မကျရောက်တော့

အောင် ကယ်ထုတ်လိုက်တာပါ။ အများကြီး ကွာခြားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်(၆)ထပ်ဆိုတဲ့ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှာတော့ အများဆုံး ခုနစ်ဘဝလောက်ကျင်လည်ဦးမှာပါ။ သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရလိုက်ပြီဆိုရင် လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ ခုနစ်ဘဝကျင်လည်ချင်တဲ့ လောဘကို ပယ်သတ်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ အများဆုံး တစ်ဘဝပဲ ကျင်လည်တော့တယ်။

ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှာ ဘာကြောင့် ကျင်လည်ရတာလဲဆိုရင် ဝဋ်သုံးပါးကြောင့်ပဲပေါ့။ ဒီနေရာမှာ ကိလေသဝဋ်အရ ကာမတဏှာကို ယူရတယ်။ ကာမတဏှာဆိုတာ လူ့ဘုံမှာ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို ခံစားချင်တဲ့တဏှာကို ပြောတာ။ ဒီကာမတဏှာရှိနေရင် ကာမသုဂတိသို့ ရောက်ကြောင်း ဒါန၊ သီလကုသိုလ်တွေကို ပြုနေမှာပဲ။ ဒါကို ကမ္မဝဋ်လို့ခေါ်တယ်။

ဒီအကြောင်းဝဋ်နှစ်ပါးကြောင့် ဝိပါကဝဋ်လို့ခေါ်တဲ့ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံကို ရောက်ရတာပဲ။ အနာဂါမိမဂ်

ကိုရတယ်ဆိုရင် ကာမတဏှာကို အပြစ်ကပယ်ဖြတ်ပစ်
လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ကမ္မဝဋ်တွေချုပ်သွားတယ်။ ကိ
လေသဝဋ်နဲ့ ကမ္မဝဋ်ချုပ်မှတော့ ဝိပါကဝဋ်လို့ခေါ်တဲ့
ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံကို မရောက်တော့ပါဘူး။ အဲဒီလို
ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံကို မရောက်တော့တာကို လယ်တီ
ဆရာတော်ကြီးက အနတ္တဒီပနီကျမ်းသစ်မှာ ဒုတိယ
နိဗ္ဗာန်လို့ နာမည်ပေးထားတယ်။

စောစောကပြောခဲ့တဲ့ အပါယ်လေးပါးသံသရာကို
ဖြတ်ပေးတဲ့သောတာပတ္တိမဂ်ရတာကိုတော့ ပထမနိဗ္ဗာန်
လို့ နာမည်တပ်ထားတယ်။ သကဒါဂါမိမဂ်ကိုလည်း
ပထမနိဗ္ဗာန်ထဲမှာပဲ ထည့်ထားတယ်။ အနာဂါမ်ဟာ
ဗြဟ္မာဘုံမှာ ကျင်လည်သေးတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်
လဲဆိုရင် ကိလေသဝဋ်အရ ဗြဟ္မာဘဝကိုလိုချင်တဲ့ ဘဝ
တဏှာရှိနေသေးလို့ပဲ။ ဘဝတဏှာရှိနေပြီဆိုရင် ဈာန်
တရားကို ရအောင်လုပ်တယ်။ အဲဒီဈာန်တရားက
ဗြဟ္မာဘုံရောက်အောင် ပို့ပေးမယ့်ကံ ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီ ဘဝတဏှာဆိုတဲ့ ကိလေသဝဋ်နဲ့ ဈာန်တရား
ဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်ကြောင့် ဗြဟ္မာဘုံမှာသွားဖြစ်ရတဲ့ အကျိုး

တရားကို ဝိပါကဝဋ်လို့ပြောတာပဲ။ အရဟတ္တမဂ်ကိုရ တဲ့အခါ ဘဝတဏှာကိုအမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ပစ်လိုက် တယ်။ ဒီတော့ ဈာန်တရားဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်လည်း ချုပ် သွားတော့တာပေါ့။ အကြောင်းဝဋ်နှစ်ပါး ချုပ်မှတော့ ဗြဟ္မာခန္ဓာလည်း မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ (၃၁)ဘုံက အပြီး လွတ်သွားတယ်။

အဲဒါကိုပဲ တတိယနိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ အရေးတကြီးပြန်မှတ်ရမှာက ဒုတိယနိဗ္ဗာန်အရ ဒါန၊ သီလဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်ချုပ်လို့ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ မရောက်တော့တာဆိုတဲ့စကားရယ်။ တတိယနိဗ္ဗာန်အရ ဈာန်ဆိုတဲ့ ကမ္မဝဋ်ချုပ်လို့ ဗြဟ္မာဘုံ မရောက်တော့တာ ဆိုတဲ့ စကားရယ်ကို အကျယ်ရှင်းပြဖို့လိုအပ်လာတယ်။
ပယ်ရမည့် အရာနှင့် သိရမည့် တရား

ရှင်းမပြရင် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံမရောက်ဖို့အတွက် ဒါန ကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်ကို ပယ်ရမယ်။ ဗြဟ္မာဘုံ မရောက်ဖို့အတွက် ဈာန်ကုသိုလ်တွေကို ပယ်ရမယ်လို့ ထင်သွားတတ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ပယ်တယ်ဆိုတာ ဒါန ကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ ဈာန်ကုသိုလ်တွေကို ပယ်တာ

မဟုတ်ဘူ။ ဒီကုသိုလ်တွေကြောင့် လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊
ဗြဟ္မာဘဝဖြစ်ချင်တဲ့ တဏှာကိုသာ ပယ်သတ်ခြင်းဖြစ်
တယ်လို့ သေချာသိထားသင့်တယ်။

-ဆိုလိုတာက အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဒါနပြု
တယ်၊ သီလဆောက်တည်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ကု
သိုလ်တွေက လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံကို ပို့မပေးဘဲ၊ အထက်မဂ်၊
အထက်ဖိုလ်ကို ရဖို့အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သွား
တယ်။ ထို့အတူ ရဟန္တာအရှင်မြတ်အချို့ဟာ ဈာန်
အဘိညာဉ်ကိုရကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရတဲ့ဈာန်က
ဗြဟ္မာဘဝကို ပို့ပေးနိုင်စွမ်းမရှိတော့ဘူ။ ကုသိုလ်တွေ
လုပ်ပြီး ဘဝကျဘာဖြစ်လို့မရတာလဲလို့ မေးရင် မလို
ချင်လို့မရတာလို့ပဲဖြေရမယ်။

စိတ္တသူကြွယ်ဆိုရင်အနာဂါမ်ပဲ၊ ဒါပေမယ့် သံဃိက
ကျောင်းကြီးတစ်ဆောင် ဆောက်လှူခဲ့တာပဲ။ အရှင်
မဟာကဿပဆိုရင် ရဟန္တာပဲ။ ဈာန်အဘိညာဉ်တွေ
အကုန်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ္တသူကြွယ်လှူတဲ့ ဒါန
ကုသိုလ်ဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံပို့မပေးပါဘူ။ အထက်မဂ်၊
အထက်ဖိုလ်ရဖို့အတွက်ပဲ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေတာပါ။

ထို့အတူ အရှင်မဟာကဿပတို့၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်
တို့ရထားတဲ့ ဈာန်အဘိညာဉ်တရားတွေဟာ ဗြဟ္မာဘုံ
ကို ပို့မပေးပါဘူး။ ဘဝကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုပို့ပေးမယ့်
အင်အားကိုသာဖြစ်စေတာပါ။

“ဥပမာပေးရရင်- လမ်းခင်းနေတဲ့ လူနှစ်ယောက်
ရှိတယ်။ တစ်ဦးက နေ့တွက်ရဖို့အတွက်လမ်းခင်းတာ၊
နောက်တစ်ဦးက ကုသိုလ်ရဖို့အတွက်လုပ်အားပေးအနေ
နဲ့ ခင်းတာ။ ညနေအလုပ်သိမ်းချိန်ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့
ပထမလူက လုပ်ခရတယ်၊ ဒုတိယလူက မယူတဲ့အ
တွက် လုပ်ခမရဘူး။

အလုပ်လုပ်တာချင်းတူရက်နဲ့ တစ်ဦးက လုပ်ခရ
တယ်၊ တစ်ဦးက လုပ်ခ မရဘူး။ ဘာကြောင့် ဒီလို
ကွဲပြားရတာလဲဆိုရင် ပထမတစ်ဦးက စလုပ်စဉ်က
တည်းက နေ့တွက်ရဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်ခဲ့တာ၊
ဒါ့ကြောင့် သူလိုချင်တဲ့ နေ့တွက်ကိုရတာ၊ ဒုတိယလူက
စလုပ်စဉ်ကတည်းက လူတွေလမ်းကောင်းကောင်းမှာ
သွားကြရပါစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လုပ်ခဲ့တာ။

နေ့တွက်ယူဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မပါဘူး။ ဒါကြောင့်

နေ့တွက်မရဘူး။ ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ ပုထုဇဉ်တွေ ဒါန၊ သီလ ကုသိုလ်လုပ်တယ်ဆိုတာ ဘဝချမ်းသာရဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လုပ်တာ ဒါ့ကြောင့် ဘဝကိုရတာ။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒါန၊ သီလကုသိုလ်ကို စလုပ် စဉ်ကတည်းက ဘဝချမ်းသာကို လိုချင်လို့လုပ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ လောကကောင်းစားဖို့ အလှူခံ ချမ်းသာ ဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပဲလုပ်ခဲ့တာ။

ဒါ့ကြောင့် စလုပ်စဉ်ကတည်းက ဘဝချမ်းသာကို မလိုချင်တဲ့အတွက် ဘယ်ဘဝကိုမှမရတာဘဲ။ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် ရတဲ့ဈာန်တရားက ဗြဟ္မာဘဝကို ပို့ပေးတယ်ဆို တာ ဈာန်တရားကိုမှီပြီး ဗြဟ္မာဘဝကိုလိုချင်တဲ့ ဘဝ တဏှာရှိနေလို့ပဲ။ နေ့တွက်လိုချင်လို့ လမ်းပြင်တဲ့နေ့စား အလုပ်သမားလိုပဲပေါ့။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာတို့မှာလည်း ဈာန်အဘိညာဉ်တရား တွေရှိနေတာပဲ။

ဒါပေမယ့် အဲဒီဈာန်တရားတွေက ဗြဟ္မာဘုံကို မပို့ ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဗြဟ္မာဘဝကို လိုချင်တဲ့ ဘဝတဏှာမရှိတဲ့အတွက်ကြောင့်ပေါ့။ ကုသိုလ်အတွက်

လမ်းပြင်တဲ့လုပ်အားပေးသမားလိုပေါ့။ အခုရှင်းပြခဲ့တာ
တွေဟာ မင်္ဂလာသိုလ်ကဝဋ်သုံးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်
ပုံတွေပါပဲ။ မှတ်မိအောင် အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြန်ပြောမယ်။
မင်္ဂလာသိုလ်က ဝဋ်သုံးပါးသို့ မကျအောင်ဆောင်ပုံ

သောတာပတ္တိမင်္ဂလာသိုလ်က အပါယ်ဝဋ်ဆင်းရဲက
လွတ်မြောက်အောင် ဆောင်တယ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်
ဘုံ (လူ့ဘုံ၊ နတ်ပြည်(၆)ထပ်)မှာ ဘဝပေါင်း မရေနိုင်၊
မတွက်နိုင်အောင် ကျင်လည်ရမယ့် ဝဋ်ဆင်းရဲကလွတ်
မြောက်အောင်လည်း ဆောင်တယ်။ ဒါပေမယ့် သော
တာပန်ဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံမှ ခုနစ်ဘဝကျင်လည်ရမယ့်
ဝဋ်ဒုက္ခတွေ့ ကျန်သေးတယ်။

သကဒါဂါမိမင်္ဂလာသိုလ်က လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ ခုနစ်
ဘဝ ကျင်လည်ရမယ့် ဝဋ်ဒုက္ခမှဆောင်ပေးတယ်။ ဒါ
ကြောင့် သကဒါဂါမိဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ အများ
ဆုံးတစ်ကြိမ်ပဲဖြစ်တော့တယ်။ အနာဂါမိမင်္ဂက လူ့ဘုံ၊
နတ်ဘုံမှာ တစ်ကြိမ် ကျင်လည်ရမယ့်ဘဝမှ ဆောင်
တယ်။ ဆိုလိုတာက အနာဂါမိဖြစ်ပြီဆိုရင် လူ့ဘုံ၊
နတ်ဘုံကို တစ်ကြိမ်မှပြန်မလာတော့ဘူး။

ဒါပေမယ့် အနာဂါမ်ဟာ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ကျင်လည်ရမယ့် ဝဋ်ဒုက္ခကျန်နေသေးတယ်။ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်က ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ကျင်လည်ရမယ့်ဘဝက ဆောင်တယ်။ ဆိုလိုတာက ရဟန္တာဟာ (၃၁)ဘုံ ဘယ်ဘဝမှာမှ မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ဒီထိအောင် ရေးခဲ့တာက ဓမ္မရဲ့အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပါပဲ။

ခုဆက်ဖြေရမှာက - နိဗ္ဗာန်ဟာ တရားကျင့်သူတို့ရရှိမယ့် အကျိုးတရားဖြစ်လို့ ဓမ္မစာရင်းထဲမှာ မသွင်းသင့်ဘူးဆိုတဲ့ ငါ့ရှင်ရဲ့အယူအဆပါပဲ။ ဒါဆိုရင် တပည့်တော်က ငါ့ရှင်ကို ပြန်မေးရုံပဲ။ ဓမ္မဆိုတာ ကုသိုလ်၊ အဓမ္မဆိုတာ အကုသိုလ် - နိဗ္ဗာန်ကို ဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ ကုသိုလ်ထဲ မသွင်းချင်ရင် အဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ အကုသိုလ်ထဲသွင်းချင်တာလား ဆိုတာပါပဲ။

တက္ကသိုလ်မှာ မောင်နီနဲ့ မောင်ဖြူဆိုပြီး သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ရှိတယ်။ မောင်နီဟာ စာမကြိုးစားဘဲ အလေလိုက်ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ သုံးစွဲတဲ့အတွက် ဘဝပျက်ပြီး လမ်းဘေးမှာ သူတောင်းစားဖြစ်သွားတယ်။ မောင်ဖြူကတော့ စာကိုကြိုးစားသင်ယူတဲ့

အတွက် ဒေါက်တာဘွဲ့ရသွားတယ်။

မောင်ဖြူကြိုးစားလို့ရရှိတဲ့ ဒေါက်တာဘွဲ့ကို မောင်ဖြူကိုပေးအပ်တာ သဘာဝကျပါတယ်။ လမ်းဘေးမှာ တောင်းစားနေတဲ့ မောင်နီကိုသွားပေးလို့ ဘယ်လိုမှ သဘာဝမကျပါဘူး။ ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိလေသာတွေ ကုန်သွားတာကို ပြောတာပါ။ ဓမ္မကို ကျင့်ကြံအားထုတ်တဲ့အတွက် ရရှိတဲ့ဘွဲ့တံဆိပ်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဓမ္မစာရင်းထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ထည့်ထားတာ သဘာဝကျပါတယ်။

အဓမ္မစာရင်းထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ထည့်ထားဖို့ဆိုတာက တော့ ဘယ်လိုမှ သဘာဝမကျပါဘူး။ ပထမမေးခွန်းရဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကဖေါင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ဝင်တာ၊ ထွက်တာ၊ ရှုမှတ်နေတာကို တရားကျင့်တယ်လို့ မယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြချက်ပါပဲ။ ဝင်တာ၊ ထွက်တာကိုရှုမှတ်နေခြင်းဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးလုံး ဖြည့်ကျင့်ရာရောက်ကြောင်း လက်တွေ့ရှင်းပြပါမယ်။

မှတ်ကာစတော့ ထွက်လေ၊ ဝင်လေပေါ့။ သမာဓိ ရင်လာတဲ့အခါကျတော့ ထွက်တယ်၊ ဝင်တယ်ဆိုတဲ့

ပညတ်တွေ ပျောက်သွားပြီး ထိတဲ့သဘောလေးကို စကားလုံးမပါဘဲ သိနေတယ်။ ဒီလို သိနေတဲ့အချိန်မှာ ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်တွေက လွတ်နေလို့ သီလ သာသနာကို ကျင့်သုံးရာရောက်တယ်။ ထိတဲ့ သဘော လေးမှာ စိတ်စိုက်ပြီးတည်ကြည်နေတာက သမာဓိ သာသနာကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်တယ်။

ထိတဲ့သဘောလေးဟာ လေဝင်တိုင်း၊ ထွက်တိုင်း ဖြစ်နေတာပဲ။ မဖြစ်ချင်လို့ မရပါလားလို့ သိသွားတာ ဟာ -အနတ္တကို နားလည်သွားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ပညာသာသနာကို ကျင့်သုံးရာရောက်တယ်။ ဖေါင်းတာ ပိန်တာကိုလည်း ဝင်လေ၊ ထွက်လေကိုနည်းရှိပြီး အခု အတိုင်းပဲ နားလည်လိုက်ပေါ့။ သစ်ပင်ပေါ်တက်တဲ့အခါ သစ်ပင်ဖျားကနေစတက်လို့ မရဘူး။ အရင်းကနေပဲ စတက်ရတာပါ။

ထို့အတူ ဝိပဿနာတရားကျင့်တဲ့အခါ ဒီလို အခြေ ခံကနေ စကျင့်ရတာပါ။ အခြေခံရသွားပြီဆိုတဲ့အခါ ကျတော့ ဉာဏ်ရင့်သွားပြီဆိုတဲ့အခါကျတော့ ထွက်တာ၊ ဝင်တာတွေ၊ ဖေါင်းတာ၊ ပိန်တာတွေ မလိုတော့ဘူး။

သံယုတ်ပါဠိတော် မာလုကျပုတ္တသုတ်ကိုကြည့်ပါ။ တစ်
ခါတော့ မာလုကျပုတ္တအမည်ရှိတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ
ဘုရားရှင်ထံမှာ တရားကျင့်နည်း တောင်းခံတယ်။
ဘုရားရှင်ပေးတဲ့ တရားကျင့်နည်း

“ချစ်သား မာလုကျပုတ္တ သင်သည်
ရှေးဘဝကလည်း မမြင်ဖူးသော
ယခုဘဝတွင်လည်း မမြင်ဖူးသော
ယခုမြင်ဆဲလည်း မဟုတ်သော
အဆင်းအာရုံအပေါ်မှာ နှစ်သက်ခြင်း
လောဘနဲ့

မနှစ်သက်ခြင်း ဒေါသတို့ ဖြစ်ပေါ်မလား”

“မဖြစ်ပေါ်ပါဘုရား”

“သင်သည် အဆင်းအာရုံတစ်ခုကို
မြင်တွေ့ရလျှင်

လောဘ၊ ဒေါသမဖြစ်အောင်
စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းရမည်။

(မှတ်ချက်) အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊
အတွေ့အထိ၊ အတွေ့အာရုံ

တို့တွင် အထက်ပါအတိုင်း လောဘ၊ ဒေါသ
မဖြစ်ဖို့ဆုံးမသည်။

လိုရင်းကတော့ အာရုံ(၆)ပါးနှင့်တွေ့တိုင်း လောဘ၊
ဒေါသမဖြစ်အောင်နေပါလို့ ဟောကြားလိုရင်းပါပဲ။
အဲဒီအတိုင်းကျင့်လိုက်တာ ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ
မာလုကျပုတ္တဟာ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ အာနာပါန
ထဲမှာ ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါး ပါသွားပြီး မဂ်ဖိုလ် ရနိုင်ပုံကို
စွန်းလွန်းဆရာတော်ကြီးက ဖြေဆိုဟောကြားဖူးတယ်။

မေးသူက - နိုင်ငံကျော်လက္ခဏာဆရာကြီး ဆရာ
စန္ဒြပါပဲ။ ဒီအမေးအဖြေကို တပည့်တော်ရေးတဲ့ ဆရာ
ကောင်းကိုရှာဖွေခြင်းစာအုပ်ထဲက ထုတ်ပြမယ်။

မေး။ ။ ရှေးက စာချဆရာတော်ကြီးများက
သောတာပန်၊ ရဟန္တာဆိုတာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူးဟေ့။
ငါတို့တော့ ဆုတောင်းရုံပဲ။ ဘာ့ကြောင့်တုန်းဆိုရင်
ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါးတွင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိသည် စိတ်၏စင်ကြယ်ခြင်း
ဖြစ်လို့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ဖို့ အလွန်ခက်တယ်။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ
မှာ မေထုန်ငယ်ခုနစ်ပါးမှ လွတ်ရတယ်။ ယင်းခုနစ်ပါး
မှ လွတ်ဖို့ရန် အလွန်ခက်တယ် ဟု အမိန့်ရှိကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါးပြည့်စုံနိုင်ပါသလားဘုရား။

ဖြေ။ ။ ကဲ- မင်းအာနာပါနအားထုတ်စမ်း။ ထိုင်၊ မျက်စိကိုမှိတ်၊ ထိတဲ့နေရာတွင်ပင် သိမှတ်နေ၊ ကဲ လုပ်စမ်းဟု အမိန့်ပေးသည်။ ဆရာတော်အမိန့်ရှိသည့် အတိုင်း ထိသောနေရာလေးကို သိမှတ်နေသည်။ ထို အချိန်တွင် ဤသိမှတ်နေသော စိတ်မှတစ်ပါး အခြား စိတ်များမလာတော့ချေ။ ထို့နောက် ငါးမိနစ်ကြာသော အခါ ဆရာတော်ကမေးသည်။

“မင်း-အခု အာနာပါနအားထုတ်တော့ ထိတဲ့နေရာ သိမှတ်နေတော့ မင်းမျက်စိက ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ရှိ သေးလား၊ နားကလည်း နားထောင်ချင်သေးလား၊ ဝမ်းထဲကရော စားချင်တဲ့စိတ်၊ သွားချင်တဲ့စိတ်၊ လာချင်တဲ့ စိတ်၊ လိုချင်တဲ့စိတ် ရှိသေးလား၊ ရှုပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓစသော အာရုံငါးပါးအားလုံး မရှိတော့ပါ။

ငါးပါးအာရုံပိတ်နေသည်။ စိတ် လုံခြုံနေသည်။ လောဘစိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ မောဟစိတ်တို့ မရှိတော့ပေ။ ဤကဲ့သို့ အာရုံငါးပါးမှ လုံခြုံနေခြင်းကိုပင် ဣန္ဒြိယ သံဝရ သီလလုံခြုံနေသည်ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် စိတ္တ

ဝိသုဒ္ဓိပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဆက်လက်ကြိုးစားသွားလျှင်
ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါးလုံး ကြိုးစားရာရောက်ပြီး မဂ်ဖိုလ်သို့
ရောက်နိုင်သည်”

ဒီလောက်ဆိုရင် ပထမမေးခွန်းရဲ့အဖြေဟာ လုံ
လောက်ပါပြီ ငါ့ရှင်။

.....

မေးခွန်း(၂)

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သီလဟာအရေးကြီးပါတယ်ဘုရား။
သီလထဲမှာလည်း ငါးပါးသီလဟာ လူတိုင်း စောင့်ထိန်း
ရမယ့် သီလ။ လူတိုင်း ခါးဝတ်ပုဆိုးလိုမြဲရမယ့်သီလလို့
နားလည်ပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီငါးပါးသီလထဲမှာ နံပါတ်
တစ်ဖြစ်တဲ့ ပါဏာတိပါတဟာ (သွေးအသက်မသတ်ရ)လို့
သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

ဘယ်သူ့အသက်လို့ သတ်မှတ်တာ မတွေ့ရဘဲ
သတ္တဝါအားလုံးရဲ့အသက်လို့ နားလည်ကြပါတယ်
ဘုရား။ ပါဏာတိပါတအရ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့အသက်
ဟုဆိုခဲ့လျှင် လူသားတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ပါ၍ဖြစ်စေ၊
စိတ်မပါဘဲဖြစ်စေ ဘယ်လိုသတ္တဝါမှ မသတ်ဘဲ ရပ်

တည်ရှင်သန်လို့ရပါမည်လား ဘုရား။

ဆိုကြပါစို့... လူသားတွေအသက်ရှင် ရပ်တည်ဖို့ စားစရာဖြစ်တဲ့ ဆန်၊ စပါး၊ ဂျုံ၊ ပြောင်းစတာတွေကို စိုက်ပျိုးတဲ့အခါ အပင်တွေရှင်သန်ကြီးထွားဖို့ ပိုးသတ်ဆေးတွေသုံးရပါတယ်။ ဆီရဖို့ နှမ်း၊ မြေပဲစိုက်ရာမှာလည်း ပိုးမဖျက်ဆီးနိုင်အောင် ပိုးသတ်ဆေးတွေသုံးရပါတယ်။ လူသားတွေ သွေးလွန်တုတ်ကွေးစတဲ့ ရောဂါတွေမဖြစ်ဖို့ ခြင်သတ်ဆေးတွေနဲ့ ခြင်တွေကို သတ်ကြရပါတယ်။ ကြက်၊ ငှက်တုတ်ကွေးရောဂါတွေ လူသားတွေထံ မကူးစက်စေဖို့ ကြက်တွေကို သတ်ကြရပါတယ်။

လူမှာ ရောဂါရလာတဲ့အခါ ဒီရောဂါပိုးတွေသေအောင် ဆေးဝါးတွေ မှိတ်ကြရပါတယ်။ ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်တဲ့အခါ ငှက်ဖျားပိုးကို သတ်ကြရပါတယ်။ အဲဒါတွေက ပါဏာတိပါတမှာ အကျုံးဝင်ပါသလား။ သီလပျက်ပါသလား။ အဲဒါတွေကို သီလပျက်တယ်ဆိုရင် ဘယ်သူလုံခြုံနိုင်မှာလဲ၊ ဘယ်သူတွေ စောင့်ထိန်းနိုင်မှာလဲ ဘုရား။ ကိုယ်မလုပ်ဖို့ အဓိက၊ သူများလုပ်တာ

ငါတို့နဲ့မဆိုင်ဘူး- လူတွေ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ ကင်းဝေးအောင် ခြင်္သေ့ကို သတ်ပေးတာ သတ်တဲ့သူ ခံလိမ့်မယ်။ တို့နဲ့မဆိုင်လို့ လုပ်နေတဲ့သူတွေကိုရော လူကောင်းလို့သတ်မှတ်ပြီး ချီးကျူးရမှာလားဘုရား။ ဒီ သီလတွေဟာ ဘုရားမပွင့်ခင်ကတည်းက ရှိနေတာလို့ လည်း သိရပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ သူ့ရဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ သံဃာအဖွဲ့အစည်းအတွက် သတ်မှတ်တဲ့စည်းကမ်းတွေ မှာတော့ လူ့အသက်မသတ်ရလို့ သတ်မှတ်ပြီး လူ့ အသက်ကိုသတ်ရင် အဖွဲ့အစည်းကနေ ထုတ်ပယ်ပြီး နောက်ထပ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းထဲကို ဝင်ခွင့်မပြုတဲ့ အထိ တတိယမြောက်စည်းကမ်း၊ အပြစ်အကြီးဆုံးစည်း ကမ်းအဖြစ်နဲ့ သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး တိရစ္ဆာန်ရဲ့အသက်ကို သတ်ခဲ့ရင်တော့ သေးမွှားတဲ့အဖြစ်နဲ့ လူနဲ့တိရစ္ဆာန်ကိုခွဲ ခြားထားတာကို တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။

လူသားတွေကျင့်ရမယ့် လူ့ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကျ တော့ ပါဏာတိပါတအရ သတ္တဝါအားလုံးယူတာကို သဘောမကျဖြစ်မိပါတယ်။ လူသားတွေ လိုက်ကျင့်ကြ

နိုင်တဲ့အရာသာဖြစ်ရပါမယ်။ ပါဏာတိပါတအရ ပိုးမွှား
 တိရစ္ဆာန်ကအစ မသတ်ရ၊ သတ်ရင် သီလပျက်တယ်
 ဆိုလျှင် ဘယ်သူမှ သီလကိုထိန်းနိုင်မည် မဟုတ်ဟု
 ယူဆမိပါတယ်။ ရဟန်းတွေက သူ့အသက်မသတ်ဖို့
 ဘယ်လောက်ဟောဟော၊ လူတွေက ဘယ်လောက်
 သီလ ယူယူ။ ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်တဲ့ အကျိုးတွေပြု
 ပြု၊ လူသားဘဝရပ်တည်ရှင်သန်ဖို့ သတ္တဝါတွေကိုသတ်
 နေရတာ ရှိပါတယ်။ လူသားတွေ စားသောက်ဖို့ အစား
 အစာမှာလည်း ပိုးတွေသတ်နေကြရတယ်။ ဝတ်စရာ
 တွေအတွက်လည်း ပိုးတွေသတ်နေကြရပါတယ်။ လူ
 တွေ ရောဂါဘယတွေမရောက်ဖို့ ကြွက်တွေ၊ ခြင်္သေ့
 စတဲ့ သတ္တဝါတွေကို သတ်ဖြတ်နေကြရတယ်။

လူတွေမှာ ရောဂါတွေရပြန်တော့ ရောဂါပိုးတွေကို
 သတ်ရပြန်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ သီလကျိုးတယ်ဆိုရင်
 သီလလုံသူရှိပါဦးမလား။ လူတွေလိုက်နာဖို့ သတ်မှတ်
 ထားတဲ့ လူ့သီလဟာ လူတွေမကျင့်နိုင်တဲ့စည်းကမ်းတွေ
 ဖြစ်နေမလား။ စပါးပင်တွေကို ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းတဲ့အခါ
 မှာ ပိုးတွေကို သေစေချင်တဲ့စိတ်အဓိကမဟုတ်ဘဲ လူ

တွေစားသုံးဖို့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်တာ၊ လူတွေ ရောဂါဘယ ကင်းဖို့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ခြင်တွေကိုသတ်တာ။

လူနာတွေငြိမ်းချမ်းဖို့ ရောဂါပိုးတွေသတ်ပေးနေရတဲ့ ဆရာဝန်တွေလည်း အကုသိုလ်တွေပဲလား ဘုရား။ ဘုရားက ရဟန်းတွေအတွက်ကိုတော့ လူနဲ့တိရစ္ဆာန် သတ်ဖြတ်မှုမှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုအများကြီး ခွဲခြား ခဲ့ပါရက်နဲ့ ဒီနေ့လူတွေ အတွက်ကျတော့ ပါဏာတိပါတ အရာ သတ္တဝါအားလုံး တန်းတူသတ်မှတ်တာကို လူ သားတွေမလိုက်နာနိုင်ကြတာ။ လက်ရှိလူ့ဘဝရပ်တည်မှု နှင့် အံဝင်ခွင်ကျမဖြစ်တာကို မြင်နေရပါသည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးမှာလည်း လူ့အသက်သတ် မှုဥပဒေနှင့် တိရစ္ဆာန်သတ်မှုဥပဒေဟာ ကွာခြားလှပါ တယ်။ လူတစ်ယောက် ငှက်ဖျားရောဂါရလို့ အဲဒီ ငှက်ဖျားပိုးကိုသတ်ရင် ပါဏာတိပါတကံထိုက်တယ် ဆို ပြီး ငှက်ဖျားပိုးကို မသတ်ဘူးလားဘုရား။ ငှက်ဖျားပိုး နဲ့လူသား။ လောကအတွက် ဓမ္မအတွက် တန်ဖိုးချင်း တူညီပါသလားဘုရား။ သို့ပါ၍ လူသားတွေနှင့် အံဝင် ခွင်ကျလည်းဖြစ်အောင် လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး။

လူ့အသိအမြင်ရှိသူတိုင်း ဘယ်သူမှ ငြင်းမရနိုင်တဲ့ ကိုယ်
တွေ့လက်တွေ့အမြင်များဖြင့် အတ္တမာနကင်းရှင်းစွာ
ဖြေဆိုပေးပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်
ဘုရား။ လူသားဘဝရပ်တည်မှုအတွက် ဟောပြောပြသ
နေတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါးအနေဖြင့် လူသားဘဝ ရပ်
တည်မှုနှင့် အဓိကချိန်ဆပြီး သဘာဝကျကျ စာပေကို
ရှေ့တန်းမတင်ဘဲ ညွှန်ပြပေးစေလိုပါသည်ဘုရား။

အဖြေ(၂)

ပါဏာတိပါတကံထိုက်ဖို့အတွက် အင်္ဂါငါးချက် လို
အပ်ကြောင်း ခုဒ္ဒကပါဠိ အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါ
တယ်။ အဲဒါတွေက

- (၁) သတ္တဝါတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း
- (၂) သတ္တဝါမှန်းသိခြင်း
- (၃) သေစေလိုသော စေတနာဆိုးရှိခြင်း
- (၄) ကိုယ်တိုင်သတ်ခြင်း၊
သူတစ်ပါးကိုသတ်ခိုင်းခြင်း
- (၅) ထိုသတ္တဝါသေသွားခြင်း

တို့ပါပဲ။ အဲဒီအင်္ဂါငါးချက်ထဲမှာ ၁၊ ၂၊ ၄၊ ၅ အင်္ဂါတွေညီနေပေမယ့် နံပါတ်(၃) အင်္ဂါမပါတာနဲ့ အပြစ်ကလွတ်သွားပါတယ်။ သေစေလိုတဲ့စေတနာဆိုး မပါတဲ့အတွက် ဆရာဝန်တွေ ဆေးကုတာဟာ ဘယ်လိုမှ အပြစ်မရှိနိုင်ပါဘူး။ စပါးပင်တွေ၊ ငရုပ်ပင်တွေ ပိုးမကျအောင် ဆေးဖြန်းတဲ့အခါမှာလည်း ပိုးတွေကို အသေဆိုးနဲ့ သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးကြီးမဖြစ်ပေါ်စေဘဲ၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ဆန်ရေစပါး ပေါများစွာ သုံးဆောင်နိုင်ကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာကောင်းလေး ထားလိုက်ရင် အပြစ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

တစ်ခါတစ်ရံ ဒေါသစိတ်လေးပါသွားလို့ အပြစ်ဖြစ်ရင်တောင် အသေးစားပေါ့ပေါ့ပါးပါးလောက်သာဖြစ်မှာပါ။ ဒီအကုသိုလ်လောက်ကတော့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ လောကီကုသိုလ်တွေ များများဖိလုပ်လိုက်ရင် ခေါင်းမပြုနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒီအချက်ကို အထောက်အထားနဲ့ ပြောပါ့မယ်။ မြန်မာမှာ အနော်ရထာ၊ သီရိလင်္ကာမှာ ဒုဋ္ဌဂါမဏိဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းနီးပါး သိကြပါတယ်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံရဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာကိုဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ ကျေးလူမျိုးပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး ဟာ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ရတယ်။ လူတွေကိုသတ်တဲ့ ပါဏာတိပါတကံဖြစ်တဲ့အတွက် တိရစ္ဆာန်သတ်တာ ထက် အပြစ်ကြီးတာကတော့ အမှန်ပဲ။ သူ ဘုရင်ဖြစ်တဲ့ အချိန်ကျတော့ ဒီအကြောင်းတွေ့ပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်တယ်။

ဘယ်လောက်ထိ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားသလဲ ဆိုရင် စားမဝင်အိပ်မပျော်တဲ့အထိ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး အိပ်ယာပေါ်မှာ တပိန်ပိန်တလိမ်လိမ်နဲ့ ဖြစ်နေချိန်မှာပဲ ပိယဂုံကျွန်းမှာ သီတင်းသုံးတော်မူတဲ့ ရဟန္တာရှစ်ပါး ကြွလာပြီး အောက်ပါဩဝါဒနှစ်ဂါထာကို ဟောကြားပေးလိုက်တာ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး စိတ်ချမ်းသာသွားပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေကို ထိရောက်အောင် လုပ်နိုင်သွားတယ်။ ရဟန္တာရှစ်ပါးဟောပေးခဲ့တဲ့ ပထမဂါထာက-

သဂ္ဂ မဂ္ဂန္တရာ ယောစ၊
နတ္ထိတေ တေန ကမ္မုနာ။

ဒီယမု မနုဇာ ဝေတ္ထု၊
ဃာတိတာ မနုဇာဒီပ-တွဲ။

အဓိပ္ပါယ်က-

အို- ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး သင်သည် သာသနာတော် အတွက် မိစ္ဆာကျေးလူမျိုးများကို နှစ်သိန်းကျော်အောင် တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့သော် ထို အကုသိုလ်ကံသည် နတ်ပြည်၏ အန္တရာယ်၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကိုမပြုနိုင်ပေ။

(ဒါန၊ သီလ၊ သမထကုသိုလ်တို့ကို အားထုတ်မည် ဆိုလျှင် နတ်ပြည်ကိုလည်း ရောက်နိုင်သည်၊ ဝိပဿနာ ကို နာကြားအားထုတ်မည်ဆိုလျှင် မဂ်ဖိုလ်ကိုလည်း ရနိုင်သည်) အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အပေါ်ယံအားဖြင့် ကြည့်လျှင် သင်သည် လူပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို သတ် ဖြတ်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။

သို့သော် နက်နဲစွာ စစ်ကြည့်လိုက်သောအခါ သင်သည် လူတစ်ယောက်နှင့်တစ်ခြမ်းကိုသာ သတ်ခဲ့ ရာ ရောက်၏။

လူတစ်ယောက်နှင့် လူတစ်ခြမ်း

သရဏေသုဋ္ဌိတော ကော၊

ပဉ္စသီလေ ပိစာပရော။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစ ဒုဿီလာ။

သေသာပသု သမာ မတာ။

ထိုသေလေသော လူနှစ်သိန်းကျော်တို့တွင် သရဏ
ဂုံ တည်သူတစ်ယောက် ရောနှောပြီး အသတ်ခံလိုက်ရ
၏။ ထိုသူကား သရဏဂုံသာတည်ပြီး ငါးပါးသီလမရှိ
သည့်အတွက် လူတစ်ခြမ်းတည်း။ သရဏဂုံ တည်၊
ငါးပါးသီလလည်း မြဲသူတစ်ယောက်လည်း ရောနှောပြီး
အသတ်ခံလိုက်ရ၏။ ထိုသူကား လူတစ်ယောက်တည်း။
ထိုနှစ်ယောက်တို့မှတစ်ပါး ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အယူ
မှားသူ၊ အကျင့်မှားသူများသာဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်နှင့်သာ
တူကြကုန်၏။

“အဲဒီသြဝါဒလည်း နားထောင်လိုက်ရရော ဒုဋ္ဌ
ဂါမဏိမင်းကြီး ချက်ခြင်း နေကောင်းသွားတယ်။ သာ
သနာပြုလုပ်ငန်းတွေကိုလည်း ဘဝဆုံးချိန်ထိ တရစပ်

လုပ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သေသောအခါ လူ
သက်နဲ့ဆိုရင် (၅၇)ကုဋေနဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်
ရှည်တဲ့ တုသိတာနတ်ဘုံကိုရောက်ခဲ့ရတယ်။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းဟာ ကျေးလူမျိုးပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်
ကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျက် ဘာကြောင့် အပါယ်မကျရသလဲ
ဆိုတာ ဆန်းစစ်ကြည့်သင့်တယ်။ ပထမအချက်က သူ
ဟာ ကျေးလူမျိုးတွေကို သတ်ခဲ့ရတာ မှန်သော်လည်း
သေစေလိုတဲ့စေတနာဆိုးကြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်မပါတာ
သေချာပါတယ်။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်က သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ
မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန်လည်ထွန်းလင်းစေချင်တယ်။

ဒုတိယအချက်က သူဟာ မင်းဖြစ်တဲ့အခါမှာလည်း
မင်းစည်းစိမ်ခံစားပြီး အချိန်မဖြုန်းဘဲ ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာကုသိုလ်တွေကို နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြုလုပ်ခဲ့
တယ်။ ဒါကြောင့် အပါယ်မကျတာလို့ သုံးသပ်နိုင်ပါ
တယ်။ ဒီအချက်ကိုကြည့်ပြီး လယ်သမား၊ ယာသမား
တွေဟာလည်း ဆေးဖြန်းရတဲ့အခါ သေစေလိုတဲ့
စေတနာဆိုးကြီး အဖြစ်မခံဘဲ အသီးအနှံတွေ ဖွံ့ထွားပါ
စေ၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အာဟာရ ပြည့်ပြည့်ဝဝစား

သုံးနိုင်ကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာကောင်းလေး မွေးပေးရမယ်။

နောက် တတ်နိုင်သမျှ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်များကို နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြုလုပ်သွားမယ် ဆိုရင် နတ်ပြည်လောက်ကတော့ အသာလေးပါ။ လူတွေသတ်ခဲ့တဲ့ ဒုံဌဂါမဏိတောင် အပါယ်မကျရင်၊ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်လောက် သတ်တဲ့ကံက ပိုလို့တောင် အပါယ်မချနိုင်ရမှာပေါ့။ ဒါ့ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်မရအောင် တားတဲ့ အန္တရာယ်ငါးမျိုးထဲမှာ တိရစ္ဆာန်သတ်တဲ့ အကုသိုလ်မပါတာပေါ့။

မဂ်တား ဖိုလ်တား အန္တရာယ်ငါးပါး

မဂ်ဖိုလ်မရအောင်တားတဲ့ အန္တရာယ်ငါးပါးဆိုတာက-

- (၁) ပဉ္စာနန္တရိယကံငါးပါးကို ကျူးလွန်ထားသူ
- (၂) မှားယွင်းသော အယူဝါဒရှိသူ
- (၃) သန္ဓေတည်စဉ်ကတည်းက ဉာဏ်ပညာပါမလာသူ
- (၄) အရိယာကိုပြစ်မှားစော်ကားထားသူ
- (၅) သိလျှက်သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးသောရဟန်း

တို့ပါပဲ။ ဒီအချက်ကိုထောက်ပြီး တိရစ္ဆာန်ကတော့ ဘယ်လောက်ပင် သတ်မိခဲ့ သတ်မိခဲ့ အခု တရားနာ အခု သောတာပန်တည်နိုင်တာပါ။ ဓမ္မပဒမှာလာတဲ့ တံငါသည်တစ်ယောက်ကိုကြည့်ပါ။ နေ့စဉ် ငါးများပြီး အသက်မွေးနေတာ ကြာလှပေ။ တစ်ရက်တော့ ဘုရားရှင်က သူ ငါးဖမ်းတဲ့နေရာ ကြွလာပြီး တရား ဟောလိုက်တာ ချက်ခြင်း သောတာပန်တည်တာပါပဲ။

ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးဆိုတာ စေတနာလို့ခေါ် တဲ့ ကံက အကျိုးပေးတာပါ။ ဒါ့ကြောင့် အပြစ်ရှိ၊ မရှိ အကုသိုလ်ဖြစ်၊ မဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါတိုင်း စေတနာဆိုးပါ။ မပါဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ တိုင်းတာရတာပါ။ ဒါ့ကြောင့် သူတော်ကောင်း ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာကို အပြုအမူတစ်ခုတည်းကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်လို့မရပါဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ စေတနာကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်မှ အမှန် ကိုရောက်ပါတယ်။

ရောဝတီတိုင်းမှာ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီး မွေ့လိုက်တာ လူနှစ်သိန်းကျော်သေဆုံးပြီး၊ လူပေါင်းသိန်းနဲ့ချီပြီး အိုး မဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ခဲ့ရတာ မကြာသေးဘူး။ ရွာလေးတစ်ရွာ

ဟာ အဲဒီနာဂစ်ဒဏ်ကြောင့် အတော်လေး ဒုက္ခရောက် သွားကြတယ်။ အပျက်အစီးပဲရှိတယ်။ သေကြေတာ တော့ သိပ်မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ရေထဲမျောပါသွားတဲ့ အတွက် စားစရာသောက်စရာကတော့ ဘာမှမရှိတော့ ဘူး။ ဒီအချိန်မှာ ရေလုပ်သားလေးတစ်ယောက်က ရွာသူရွာသားတွေ ဘာမှစားစရာမရှိတာကိုသိတဲ့အတွက် တတ်နိုင်သမျှကူညီချင်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် မြစ်ထဲထွက်ပြီး ကွန်ပစ် ငါးဖမ်းတယ်။ ရရှိလာတာတွေကို အိမ်တိုင်းစေ့ လိုက်ဝေပေးတယ်။ တကယ်ဆိုရင် အခုလိုစားစရာမရှိတဲ့အချိန်မှာ ဒီငါးတွေ ကို ဈေးတင်ရောင်းရင် မဖြစ်မနေ ဝယ်ကြမယ်ဆိုတာ ကို ဒီရေလုပ်သားလေးသိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငွေကို မယူဘဲ ကုသိုလ်ပဲယူလိုက်တယ်။ ဒါဟာပညာရှိတာပါ။

ငွေဆိုတာ လှူဘုံတစ်ဘုံသာ သုံးစွဲလို့ရတာ၊ အခြား ဘယ်ဘုံမှသုံးစွဲလို့မရဘူး။ ကုသိုလ်တရားကတော့ (၃၁) ဘုံ အကုန်လုံးသုံးစွဲရတယ်ဆိုတာကို ဒီ ရေလုပ်သား လေး သိတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပညာရှိလို့ပြောတာ။ ဘီအေ၊ အမ်အေ၊ ပီအိတ်ချ်ဒီဘွဲ့တွေရပေမယ့် ဒီအတွေးအခေါ်

မျိုးက ရှိချင်မှရှိတာ။ ဒါ့ကြောင့် ဒီဘွဲ့တွေသာ ယူထားပြီး မလှူရက်၊ မတန်းရက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တွေ့နေရတာပေါ့။

ဒီရွာထဲက ဆန်ဆိုင်ကြီးကတော့ အသိမ်းအဆည်းကောင်းလို့ ဘာမှပျက်စီးမှုမရှိဘူး။ ရွာသူရွာသားတွေဟာ ဟင်းအတွက် စားစရာငါး ရလာပြီဆိုတော့ ထမင်းအတွက် ဆန်ရဖို့အတွက် ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ထံမှ တစ်နပ်စာ၊ နှစ်နပ်စာလောက် ထောက်ပံ့ဖို့ အကူအညီတောင်းကြတယ်။ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ဟာ တစ်နပ်စာမှ မထောက်ပံ့တဲ့အပြင် ရှစ်ရာလောက်သာတန်တဲ့ ဆန်တစ်ပြည်ကို ရှစ်ထောင်ကျပ် တင်ပြီးရောင်းလိုက်တယ်။

တခြားဘယ်မှာမှ ဝယ်စားစရာမရှိတော့ ရွာသားတွေက မရှိမဲ့ရှိမဲ့ငွေလေးထုတ်ပြီး ဝယ်ကြရတော့တာပေါ့။ ဒီတကယ့်ဖြစ်ရပ်လေးကို သုံးသပ်ကြည့်ရင် အပေါ်ယံအနေနဲ့တော့ ရေလုပ်သားလေးဟာ သူတစ်ပါးအသက်သတ်ပြီး အသက်မွေးရလို့ မသူတော်ပေါ့။ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကတော့ ဆန်ကိုသာ ရောင်းဝယ်တာဖြစ်လို့ သူတော်ကောင်းပေါ့။

ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့စေတနာကို ကြည့်လိုက်တော့ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က မသူတော်ဖြစ်ပြီး တံငါသည်က သူတော်ကောင်း ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလို စိတ်ထားမျိုးရှိချိန်မှာသာ သေရင် ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က ငရဲကျပြီး တံငါသည်လေးက နတ်ပြည်ရောက်မှာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဆန်သည်က ရွာသူရွာသားတွေ အပေါ်မှာ မေတ္တာစေတနာ တစ်စက်မှ မထားဘဲကိုး။

မတရားသဖြင့် အမြတ်ကြီးစားဖို့အချက်ကသာ သူ့ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးနေတယ်။ တံငါသည်လေးကတော့ ဘဝပေး အခြေအနေအရ ငါးဖမ်းနေရပေမယ့် လူသား တွေကို ကူညီချင်တဲ့မေတ္တာစေတနာ သူ့မှာအပြည့်ရှိ နေတယ်။ ဒီစိတ်ထားမျိုးရှိလို့လည်း ရွာသားတွေ ဒုက္ခ ရောက်ချိန်မှာ ငါးကို ဈေးတင်ရောင်းလို့ ရမှန်းသိရက်နဲ့ မရောင်းဘဲ အလကားလိုက်ပေးခဲ့တာပေါ့။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်မှာ ဘုရားရှင်က ပါဏာတိပါတကံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခုလို အမြင်ကျယ်ကျယ်နဲ့ ဟောထားတယ်။

သူတစ်ပါးအသက်ကိုသတ်သူများ အပါယ်လေးပါး

သို့ ကျရောက်သည်ဟုပြောလျှင် ငါဘုရား လက်ခံသည်။ သို့သော် သူ့အသက်ကို သတ်သူတိုင်း အပါယ်လေးပါးသို့ ကျသည်ဟုပြောလျှင် ငါဘုရား လက်မခံနိုင်။ အကြောင်းကား သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သူများသည် ၂၄နာရီ အချိန်ပြည့် သတ်နိုင်သည်မဟုတ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုလုပ်သောအချိန် ရှိနေသောကြောင့်ပင်တည်း။ တဲ့- အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတဲ့ ဒဓိဋ္ဌတံငါသည်ကို ကြည့်ပါလား။ သူဟာ သိတတ်တဲ့ အချိန်ကစပြီး သေခါနီးအချိန်ထိ ဒီငါးတွေကို သတ်ဖြတ်ရောင်းစားလာခဲ့တာပဲ။ သူ့သေခါနီးကျတော့ ငရဲနိမိတ်တွေ ထင်လာတယ်။ ငရဲကျတော့မယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးကြွလာပြီး သရဏဂုံနဲ့သီလဆောက်တည်ပေးလိုက်တာ သေလည်းသေရော လူသက်နဲ့ဆိုရင် နှစ်ပေါင်းကိုးသန်းအသက်ရှည်တဲ့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံရောက်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား။

သောတာပန်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သူတိုင်းအပါယ်ကျတယ်ဆိုတဲ့စကားကို လက်မခံ တာပေါ့။ ဓမ္မပဒမှာ မုဆိုးမယားသောတာပန် တစ် ယောက်အကြောင်းကို ဟောထားတာရှိတယ်။ ဒီအမျိုး သမီးဟာ သောတာပန် တည်ပြီးသားပါ။ သောတာပန် တည်ရင်-

- (၁) ဘုရားရတနာကို အသက်နဲ့လဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (၂) တရားရတနာကို အသက်နဲ့လဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (၃) သံဃာရတနာကို အသက်နဲ့လဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (၄) ငါးပါးသီလကို အသက်နဲ့လဲပြီး လုံခြုံတယ်

လို့ သံယုတ်ပါဠိတော်၊ ပထမဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ် မှာ ဟောထားပြီးသားပါ။ ဒီသောတာပန်တည်ပြီးသား မိန်းမပျိုလေးဟာ အတိတ်ရေစက်ကြောင့် သားသတ် မုဆိုးကြီးနဲ့ရသွားတယ်။ မုဆိုးကြီးနဲ့ နေရတယ်ဆိုတော့ မယားဝတ္တရားအတိုင်း ကျင့်ရတာပေါ့။ မုဆိုးကြီး တော ပစ်ထွက်တော့မယ်ဆိုရင် ဒီအမျိုးသမီးက လေးမြား

လက်နက်တွေ အသင့်ပြင်ပေးရတယ်။

ဒီလက်နက်တွေနဲ့ပဲ မုဆိုးကြီးက သားကောင်တွေကို ပစ်ခတ်သတ်နေတာပဲ။ ဒါကို သတိထားမိသွားတဲ့ ရဟန်းတွေက သောတာပန်ဆိုတာ ငါးပါးသီလလုံခြုံပါတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကျတော့ မလုံခြုံပါလား။ သူပြင်ဆင်ပေးတဲ့ လက်နက်တွေကြောင့် တိရစ္ဆာန်တွေသေရတာ သူ့မှာ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ဘူးလားဆိုတဲ့ စောဒကမျိုး ရဟန်းလောကမှာ ပြောဆိုလာတယ်။ ဘုရားရှင်သီတော်မူတဲ့အခါ အခုလိုရှင်းပြတယ်။

ပါဏာမိစ္ဆေ ဝဏောနဿ၊

ဟရေယျ ပါဏိနံ ဝိသံ။

နဗ္ဗ ဣံ ဝိသမန္ဓေတိ၊

နတ္ထိပါပံ အကုဗ္ဗတော။

“အဓိပ္ပါယ်က- အနာရှိတဲ့လက်နဲ့ အဆိပ်ကိုကိုင်ရင် အဆိပ်တက်ပြီး သေမယ်။ အနာကင်းတဲ့လက်နဲ့ အဆိပ်ကိုကိုင်ရင် ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ အဲဒီဥပမာအတိုင်းပဲ သေစေလိုတဲ့စေတနာဆိုးနဲ့ လေးမြား လက်နက်တွေကို ပြင်ပေးရင်အပြစ်ရှိတယ်။ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်။”

သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးမရှိရင် အိမ်ရှင်မဝတ္တရား အတိုင်း လေးမြားလက်နက်ပြင်ပေးသော်လည်း အပြစ် မရှိ၊ ပါဏာတိပါတကံမထိုက်လို့ဖြစ်တယ်။

နောက်တော့ ဘုရားရှင်ရဲ့တရားကိုနာကြားရပြီး မှဆိုးကြီးရော သားခုနစ်ယောက်၊ ချွေးမခုနစ်ယောက် ရော အားလုံး သောတာပန်တည်ကြပါတယ်။ ဓမ္မပဒ မှာလာတဲ့ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးဟာ သောတာပန်ပါ။ ဒါပေ မယ့် မင်းတစ်ပါးရဲ့ဝတ္တရားတွေကို ထမ်းဆောင်နေပါ တယ်။ ဆိုလိုတာက သေဒဏ်ကျတဲ့လူဆိုရင် သေဒဏ် ချနေရတာပါ။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာလာတဲ့ သီဟစစ်သူ ကြီးဆိုရင် သောတာပန်ပါ။ ဒါပေမယ့် စစ်သူကြီးတာ ဝန်ကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်နေပါတယ်။

“သောတာပန်ဘုရင်ရဲ့ သေဒဏ်ချမှတ်မှုကြောင့် ရာဇဝတ်သား အသတ်ခံရတယ်၊ စစ်သူကြီးရဲ့ စီမံချက် ကြောင့် စစ်တပ်က သွားတိုက်ရာမှာ သူပုန်တွေသေကြ ရတယ်။ ဒီဘုရင်နဲ့ ဒီစစ်သူကြီးမှာ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ဘူးလားလို့မေးခဲ့ရင် သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုး မပါတဲ့အတွက်ကြောင့် မထိုက်ဘူးလို့ပဲ ဖြေရမယ်။

ဒီနေရာမှာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့တွေးခေါ်ပြီး ယူရမှာက ဒီသုံးဦးကြောင့် သတ္တဝါတွေသေသော်လည်း ပါဏာတိ ပါတ ကံမထိုက်တာဟာ သောတာပန်ဖြစ်တာကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ သတ္တဝါတွေကို သေစေလိုတဲ့စေတနာ မရှိ တာကြောင့်ဘဲ။ ဒါ့ကြောင့် ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော်လည်း သေ စေလိုတဲ့စေတနာဆိုးကြီးမရှိဘဲ လောကကို ကောင်းစား စေလိုတဲ့ စေတနာကောင်းနဲ့လုပ်တာဆိုရင် အပြစ်မရှိ ကြောင်း ရဲရဲကြီးမှတ်နိုင်ပါတယ်။

မှဆိုးကတော်က လေးမြားလက်နက်ပြင်ပေးတာ မယားဝတ္တရားကျေပွန်လိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး ရာဇဝတ်သားသူခိုးကို သေဒဏ်ချ မှတ်တာ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ချမ်းသာစွာနေစေချင် တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။ သီဟစစ်သူကြီးတိုက်ပွဲတွေ ကို ညွှန်ကြားပေးနေတာဟာ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ချမ်းသာစွာနေရဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ သောတာပန်က သတ္တဝါတွေ ကို သေစေလိုတဲ့စေတနာဆိုးကို မရှိတော့တာ။ မဂ် က ပယ်သတ်လိုက်တာကို။ တကူးတက သေစေချင်တဲ့

စေတနာဆိုးကြီးကို ပယ်နေရတာမဟုတ်ဘူး။ ပုထုဇဉ်ကတော့ သတ္တဝါတွေကို သေစေချင်တဲ့စေတနာဆိုးကြီးမပေါ်အောင် သေချာဂရုစိုက်ပြီး ပယ်ရှားတတ်ဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။

.....

မေးခွန်း(၃)

ဆရာတော်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဝေသာလီပြည်၊ သရက်ဖြူပင်ကျောင်း၊ ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်ထံရောက် သွားတဲ့အခါ ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်က ဘုရားကိုလျှောက်တယ်။ “မြတ်စွာဘုရား အရှင်ဘုရားဟာ အလုံးစုံကိုသိမြင်သူ၊ သွားနေနေ၊ ရပ်နေနေ၊ နိုးနေနေ၊ အချိန်မရွေး အရာအားလုံးကို သိနေသူ သဗ္ဗညုလို့ ဝန်ခံပါသလားဘုရား။ ဒီစကားဟာ အမှန်ပါလား ဘုရားလို့ လျှောက်တော့ ဘုရားက” အဲဒီစကားဟာ ငါ့ကို မဟုတ်မမှန်စွပ်စွဲတဲ့ စကားဖြစ်တယ်၊ ငါဟာ အချိန်မရွေး သိစရာအားလုံးကို သိနေတယ်လို့ ဝန်မခံဘူးလို့ ဖြေဆိုပါတယ်ဘုရား။

ဘုရားရဲ့ အရိုးသားဆုံး အရှင်းဆုံးဖြေဆိုမှုကြောင့် အတိုင်းမသိ ကြည်ညိုမိပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီလို ဘုရား

ကိုယ်တိုင် မိန့်ကြားချက်ရှိနေပါလျက် ဒီနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ
မှာ ဘုရားကို အရာအားလုံးကိုသိနေသူ သဗ္ဗညုလို့
သုံးနေတာကို နားမလည်နိုင်အောင်ဖြစ်မိပါတယ်ဘုရား။
ဘုရားကို သဗ္ဗညုလို့သုံးရာမှာ အရာအားလုံးကို သိတာ
မဟုတ်ဘဲ တရားအားလုံးကို သိတာဆိုလျှင်တော့လည်း
အလွန်လိုက်ဖက်တဲ့စကားလို့ ခံယူမိပြန်ပါတယ်ဘုရား။

ဘာသာတရားတိုင်းလိုလိုရဲ့ဘုရားတွေဟာ တန်ခိုး
ရှင်တွေချည်းဖြစ်နေကြပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓ
ဘုရားကိုတော့ လူသားကမွေးဖွားပြီး လူသားအကျိုး
အတွက် လူတွေသိမှီကျင့်ကြံနိုင်တဲ့တရားတွေကိုပဲ ဟော
ကြားထားတဲ့(လူတွေမသိနိုင်တဲ့တရားမျိုး၊ လူတွေမမိနိုင်
တဲ့ တရားမျိုး၊ လူတွေမကျင့်နိုင်တဲ့တရားမျိုးမဟောဘူး)
လူသားအပီသဆုံး ဘုရားအဖြစ်နဲ့ မြင်စေချင်ပါတယ်
ဘုရား။

တကယ်အမှန်ကလည်း တပည့်တော်တို့ဘုရားဟာ
အဲဒီအတိုင်းဖြစ်တယ်လို့ (ဘယ်သူယုံယုံ၊ မယုံယုံ)
တပည့်တော် ယုံနေပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်တို့
ဘုရားကို လူ့အသိအမြင်၊ လူ့အစွမ်းအစထက်ပိုတဲ့

အသိအမြင်အစွမ်းအစရှိတဲ့ တန်ခိုးရှင်၊ အစွမ်းအစရှင်၊
မြေလျှိုး၊ ရိုးပျံနေတာမျိုးတွေကြောင့် ကိုးကွယ်တာမျိုး
ဖြစ်မှာကိုလည်း အလွန်စိုးရိမ်မိပါတယ်ဘုရား။

အဲဒီလိုတန်ခိုးရှင်၊ အစွမ်းရှင် အမြဲတန်းအရာတိုင်း
ကို သိနေသူဖြစ်လို့ ကိုးကွယ်ကြတာဆိုရင် အဲဒီကိုး
ကွယ်မှုဟာ မဝေဘန် မဆန်းစစ်သူတွေကတော့
အထင်ကြီးစရာလိုဖြစ်ပေမယ့် ဝေဘန်ဆန်းစစ်သူတွေ
အတွက်မှာတော့ အထင်သေးစရာလို ဖြစ်သွားတတ်ပါ
တယ်ဘုရား။ တပါးတခြားသော ဘာသာတွေရဲ့
တန်ခိုးရှင်ဘုရားတွေအပေါ် ကိုယ် ဘယ်လိုမြင်သလဲလို့
ကိုယ်ချင်းစာ ခံစားကြည့်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။

မကောင်းတာမှန်သမျှ မလုပ်နဲ့

ကောင်းတာမှန်သမျှ ပြုလုပ်အားထုတ်ကြ

စိတ်ကလေးကို ဖြူစင်အောင်ထားကြ

-ဆိုတဲ့ ရိုးသားပွင်းလင်းပြီး ရိုးစင်းလှတဲ့ အဆုံးအမ
ဖော်ညွှန်းချက်တွေကြောင့် ဘုရားကို ကြည်ညိုလေးစား
ကိုးကွယ်ကြတာ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ အကြားအမြင်ရလို့
အရာအားလုံး သိနေလို့၊ ရှေ့ဖြစ်နောက်ဖြစ်တွေ ဟော

တတ်လို့၊ ကောင်းကင်ကနေ သွားနိုင်လို့ ဒါတွေကို အထင်ကြီးပြီး ကြည်ညိုတာမျိုး လုံးဝမဖြစ်စေချင်ပါဘုရား။ မိဘကချမ်းသာနေလို့ မိဘကိုချစ်ပြုနေတဲ့ သားသမီးတွေ မဖြစ်စေချင်ပါဘုရား။ မိဘရဲ့လမ်းစဉ်၊ မိဘရဲ့အဆုံးအမ၊ မိဘရဲ့ကျင့်ကြံမှုတွေကို လေးစားလို့ မိဘကိုချစ်နေတဲ့ သားသမီးကောင်းတွေ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်ဘုရား။

ဘုရားရဲ့ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုးခုထဲမှာလည်း အရာအားလုံးကိုသိတယ်ဆိုတာမျိုး၊ မြေလျှိုး၊ မိုးပျံ့ဆိုတာမျိုးတွေ မပါဘဲ လူတိုင်းသိမြင်လက်ခံနိုင်တဲ့အရည်အချင်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အစွမ်းအစထက်ပိုလွန်တဲ့ တန်ခိုးရှင် ဘုရားတွေဟာ နှောင်းလူငယ်တွေအတွက် တစ်နေ့ဒဏ္ဍာရီသူရဲကောင်းတွေလို ခံစားသွားရမှာကို စိုးရိမ်မိပါတယ်ဘုရား။

အရဟံ

ကိလေသာမရှိလို့ ပူဇော်မှုကို
ခံယူတော်မူထိုက်တယ်
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ

တရားတွေကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်တယ်

ဝိဇ္ဇာစရုဏသမ္ပန္နော

သိတဲ့အတိုင်း ကျင့်တယ်

သုဂတော

ကောင်းတဲ့စကားကိုသာ ပြောတယ်

လောကဝိဒ္ဓ

လောကအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိတယ်

အနတ္တရောပုရိသ ဓမ္မသာရထိ

ရိုင်းစိုင်းနေတဲ့ သတ္တဝါတွေကို

ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမတယ်

သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ

လူနတ်တို့ရဲ့ ဆရာဖြစ်တယ်

ဗုဒ္ဓေါ

ဆင်းရဲရာ ဆင်းရဲကြောင်း၊ ငြိမ်းအေးရာ

ငြိမ်းအေးကြောင်းတွေကိုသိတယ်

ဘဂဝါ

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတယ်။

ဒါတွေဟာ တပည့်တော်တို့ဘုရားရဲ့ လူသားအဆန်

ဆုံး လူသားတိုင်း(ဘုရားကိုယုံသူရော၊ မယုံသူရော)သိ
 မြင် လက်ခံနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ မဟုတ်ပါလား
 ဘုရား။ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားဟာ ဘယ်သူမှမသိတဲ့ လူ
 တွေ ငြိမ်းချမ်းစေတဲ့တရားတွေကို ဖော်ထုတ်ဟောကြား
 ပြီး လောကကိုငြိမ်းချမ်းစေခဲ့တယ်။ လူသားကမွေးဖွား
 တယ်၊ လူသားပီသစွာ ကျင့်ကြံအားထုတ်တယ်၊ လူ
 သားပီသစွာ ဘဝဇာတ်သိမ်းသွားတယ်။

ဒီလောက်ရှိရင် ဘုရားကိုကိုးကွယ်ဖို့ မလုံလောက်
 သေးဘူးလားဘုရား။ ဘယ်ဘာသာက ဘယ်လိုလူမျိုး
 ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရားကိုရော၊ ဘုရားရဲ့တရားကိုရော လူ
 သားတိုင်း လက်ခံနိုင်တဲ့အနေအထားမှာရှိဖို့ဟာ သိပ်
 အရေးပါလှတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဘုရားက စိတ်
 ကလေးဖြူအောင်ထားရမယ်တဲ့ ဒီစကားကို ဘယ်ဘာ
 သာ၊ ဘယ်လူမျိုးက လက်မခံနိုင်ရှိမလဲဘုရား။

ဘုရားက လူက မွေး၊ ရဟန်း၊ ဝတ်၊ တရား ရှာ၊
 တရား တွေ၊ တရားဟောပြီး လူသားပီသစွာ သေသွား
 တယ်။ ဘယ်ဘာသာ ဘယ်လူမျိုးက မဟုတ်ဘူးလို့
 ငြင်းမလဲဘုရား။ တို့ဘုရားက ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်နိုင်ငံ၊

ဘယ်ကမ္ဘာမှာ ဘာဖြစ်နေနေ အားလုံးကိုသိနေတယ်။
ဒီစကားကို လက်ခံနိုင်သူဟာ ကမ္ဘာမှာ လူဦးရေရဲ့သုံးပုံ
တစ်ပုံရှိပါမည်လား ဘုရား။ အဲဒီစကားကို သုံးနှုန်းလို့
ရော တရားတွေက မှေးမှိန်သွားမို့လားဘုရား။ ဘုရားက
ဂုဏ်လေးသွားမှာမို့လား ဘုရား။

သို့ပါ၍ သဗ္ဗညုတ(ဘုရားဟောအရာအားလုံးကို
အမြဲသိနေတယ်)ဆိုတဲ့ အမြင်ကို လူသားတိုင်း(ဘုရားကို
ယုံသူရော၊ မယုံသူရော)လက်ခံနိုင်အောင် လူသားတိုင်း
တပည့်တော်တို့ဘုရားကို လေးစားကြည်ညိုလာအောင်
လူသားတိုင်းက လက်ခံနိုင်အောင် သဘာဝကျကျ အရိုး
ရှင်းဆုံး ညွှန်ပြပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်
ဘုရား။

အဖြေ(၃)။ ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့ အစွမ်းသုံး
ပါးကို ဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသက
အခုလို ရေးစပ်တော်မူခဲ့တယ်။

- သိရန်မှန်က၊ မကျန်ရအောင်
လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်

သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်အစွမ်းတည်း။

- သိသည့်တရား၊ များအပြား၌
ဟောထားခြယ်လှယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို
ခြယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်
သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်အစွမ်းတည်း။

- ကျွတ်ထိုက်ကြပေ၊ များဝေနေ၏
ဣန္ဒြေစရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို
နှိုက်ချွတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်
သဗ္ဗညုဉာဏ်တော်အစွမ်းတည်း။
ဉာဏ်တော်စွမ်းပကား၊ ဤသုံးပါးဖြင့်
အများဝေနေ၊ ကျွတ်လွတ်စေဖို့
မနေမနာ။ သက်တော်အားဖြင့်
ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍
ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံသည့်တိုင်အောင်သယ်ယူဆောင်၊
ဘုန်းခေါင် ငါတို့ဘုရားတည်း။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့ အစွမ်းသုံးပါး

“သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့ အစွမ်းသုံးပါးအချုပ်က
သိစရာမှန်သမျှ အကုန်သိတယ်၊ ကျန်သွားတယ်ဆိုတာ

မရှိဘူး။ တစ်ခါ အဲဒီလိုသိတာက ကြားဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လောကီဥပမာနဲ့ ဟောရမယ်ဆို တာကို နားလည်ဖို့ပဲ။ ဒါကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ရဲ့ဒုတိယ စွမ်းရည်က ပြနေတယ်။ တတိယစွမ်းရည်က ဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျရင် ဘယ်နည်းသုံးပြီး ဟောမှရမယ်ဆိုတာကို သေချာသိတာ။ ငါ့ရှင်ယူဆတဲ့အတိုင်းပါပဲ၊ ဘုရားရှင် သိသမျှဟာ တရားဟောဖို့အတွက်ချည်းပါ။

“သဗ္ဗညုတဉာဏ်က အကုန်သိတယ်ဆိုတာ ဘာ တွေလဲဆိုတော့ သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ငါးမျိုးပဲ။ လောကမှာရှိတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာ အားလုံးဟာ ဒီငါးချက်ထဲ အကုန်ပါတာပါပဲ။ သင်္ခါရ၊ ဝိကာရ၊ လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန် လေးချက်ထဲမှာ စိတ်၊ စေတသိတ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပရမတ်တရားလေးပါး အကုန်ပါသွားတယ်။ အကုန်သိတယ်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့။

ပညတ်ကိုသိတယ်ဆိုတာ လောကီပညာအားလုံးကို သိတာကိုပြောတာပါ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ဒီလိုသိ တယ် ဆိုတာ အမြဲတန်းသိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆင်ခြင် မှ သိတာ၊ မဆင်ခြင်ရင် မသိဘူး။ တပည့်တော် တရား

စခန်းဖွင့်တဲ့အခါ သီးသန့်တရားစစ်ချိန်လို့ မထားဘူး။ နေ့ခင်း တစ်နာရီခွဲကနေ နှစ်နာရီခွဲထိအချိန်ဟာ အမေး အဖြေအချိန်ပေါ့။

ဒီအချိန်မှာ ယောဂီက သူ့နာကြားတဲ့ထဲက ရှုမှတ် တဲ့ထဲက မသိတာ မရှင်းတာတွေကို စာရွက်မှာရေးပြီး လွတ်လပ်စွာ မေးနိုင်တယ်။ သူတို့မေးတဲ့မေးခွန်းတွေ ကြည့်ပြီး သူတို့ရဲ့တရားအသိမှန်အောင် ညွှန်ပြပေးရတာ ပေါ့။ တစ်ခါတော့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဖြေ မှရမယ့် မေးခွန်းတစ်ခုတက်လာတယ်။ မေးခွန်းက-

သူဟာ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါတိုင်း ငါဆိုတာ မရှိ၊ ဖောက်ပြန်တဲ့သဘောတရားရုပ်နဲ့ အာရုံကိုသိတဲ့ သဘောတရား နာမ်ပဲရှိတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကြီး သိပါတယ်တဲ့- ဒါပေမယ့် မဆင်ခြင်ဘဲ သူလို ကိုယ်လိုနေတဲ့အခါမှာတော့ ငါသူဆိုတဲ့အသိနဲ့ စကား ပြောနေရတာပဲတဲ့ ဒါ့ကြောင့် သူ့ရဲ့တရားအသိဟာ တကယ်အားကိုးထိုက်တဲ့ ပညာသိအစစ် ဟုတ်၊ မဟုတ် သိလိုပါတယ်တဲ့-

တပည့်တော် ဖြေလိုက်တယ်။ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်

တိုင်း ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ပဲရှိတယ်။ ငါဆိုတာ မရှိဘူးလို့ တကယ်သိနေရင် အားကိုးထိုက်တဲ့ ပညာသိဖြစ်ပါတယ်။ ပရမတ်အသိမျိုးဆိုတာ ဆင်ခြင်မှ သိတာပါ။ မဆင်ခြင်ရင် မသိပါဘူး။ ပုထုဇဉ်မဆိုထားနဲ့ သောတာပန်များတောင် ဆင်ခြင်နေမှသာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ပဲလို့ သိတာပါ။

မဆင်ခြင်တဲ့အခါမှာ မသိပါဘူး။ ဝိသာခါဟာ ခုနစ်နှစ်သမီးအရွယ်ကတည်းက သောတာပန်တည်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမယ့် အရွယ်ရောက်တော့ အိမ်ထောင်ပြုလိုက်တာ ကလေးအယောက်နှစ်ဆယ် မွေးပါတယ်။ ငါ သောတာပန်ပဲဆိုပြီး ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်ချည်း အမြဲတန်းသိနေမယ်ဆိုရင် အိမ်ထောင်လည်း ပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကလေး အယောက်နှစ်ဆယ်လည်း မွေးမှာ မဟုတ်ဘူး။

ဆိုလိုတာက သောတာပန်တောင် ငါဆိုတာ မရှိ၊ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ပဲရှိတာပါလားဆိုတဲ့ အသိကို ဆင်ခြင်ချိန်မှာသာ သိတာပါ။ မဆင်ခြင်ရင် မသိပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟာ သိစရာအားလုံး

ကို အကုန်သိတယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် အမြဲ
တန်း မသိပါဘူး။ ဆင်ခြင်တဲ့အခါမှာသာ သိတာပါ။

အရိုးရှင်းဆုံးသာဓက

တစ်ခါတော့ ဘုရားရှင်ဟာ ရက်ကန်းသည်များရှိတဲ့
ရွာတစ်ရွာကို ဆွမ်းခံကြွပါတယ်။ အံ့ဩစရာကောင်းတာ
က တစ်ရွာလုံးသာ နဲ့သွားတယ်။ ဘုရားရှင်ကို ဆွမ်း
လောင်းသူတစ်ယောက်မှမရှိတာပါဘဲ။ ဘာကြောင့် ဒီလို
ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ ရွာကအထွက်ကျမှ သိရပါတယ်။
ရွာကအထွက်မှာ မာရ်နတ်ကြီးက ဘုရားရှင်ကို သရော်
လှောင်ပြောင်ပါတယ်။

ဒီရွာသားတွေရဲ့စိတ်ကို ငါလှည့်စားထားလိုက်တာ
သင် ယနေ့ဆွမ်းမစားရတော့ဘူး မဟုတ်လားတဲ့၊ မာရ်
နတ်ရဲ့လက်ချက်ပါ။ ဒီနေရာမှာ အဋ္ဌကထာဆရာက
စောဒကတက်ပြပါတယ်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟာ အလုံးစုံ
သိတယ်ဆိုပြီး ဒီရွာ ဆွမ်းခံကြွရင် မာရ်နတ်လှည့်စားလို့
ငါဆွမ်းရမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဘုရားရှင်က မသိဘူး
လားတဲ့- အဖြေက မသိဘူးတဲ့။

ဘာဖြစ်လို့ မသိလဲဆိုတော့ မဆင်ခြင်လို့ မသိတာ

ပါတဲ့။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဆိုသော်လည်း အမြဲတန်းအလို
လို သိနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆင်ခြင်တဲ့အချိန်မှ သိ
တာပါတဲ့။ ဒါဆိုရင် ဆွမ်းခံကြွခါနီးမှာ ဒီအကြောင်းကို
မဆင်ခြင်ဘူးလားဆိုတော့ မဆင်ခြင်ဘူးတဲ့။ ဒီသဗ္ဗ
ညုတဉာဏ်ကြီးတော်ကြီးဟာ ပစ္စည်းလေးပါးရှာတဲ့နေ
ရာမှာ အသုံးချဖို့မဟုတ်ပါဘူး။

တရားဟော၊ တရားပြတဲ့နေရာမှာ အသုံးချဖို့ပါ။
ဝရဖိန်လက်နက်ကို မုဆိုးလိုက်ဖို့ အသုံးမချသလိုပါပဲ။
ဝရဖိန်လက်နက်ဆိုတာ တစ်လောကလုံးကို သိမ်းပိုက်
ဖို့နေရာမှာ အသုံးချသင့်တာ မဟုတ်လား။ ဒီသဘော
အတိုင်းပါပဲ။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးဟာ ဝေနေယျ
တွေ တရားရဖို့အတွက်သာ အသုံးချသင့်တာပါ။ ဒါကို
ဘုရားရှင်က သိပြီးသားပါ။

ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာထက် ခက်ခဲတဲ့ပညာ
လောကမှာမရှိပါဘူး။ ခက်ခဲတဲ့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ပညာကို ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရော၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရော နှစ်ဦး
လုံး တတ်မြောက်နိုင်ပါတယ်။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကျ
တော့ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်လိုမှ မရနိုင်တော့ဘူးဆိုတာ

ငါ့ရှင်သိပြီးသားပါ။ ဆိုလိုတာက လောကီပညာဆိုတာ
ဝိပဿနာပညာနဲ့စာလိုက်ရင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်မှာ ရှိ
တယ်လို့ပြောချင်တာ။ သညာသိ၊ ဝိညာဉ်သိလောက်ရှိ
ရင်ကို တတ်မြောက်နိုင်တယ်။ ဝိပဿနာပညာကျတော့
ပညာသိထိ ရှိမှရတယ်။

တောင်ပေါင်းတစ်ရာရှိတယ် ထား- အမြင့်ဆုံး
တောင်ပေါ်ရောက်သွားရင် ကျန်တဲ့တောင်တွေထပ်
တက်စရာ မလိုတော့ဘူး။ အားလုံးကိုငုံကြည့်လို့ရတယ်။
ထို့အတူ အမြင့်ဆုံးမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုတောင်
ရထားတဲ့ ဘုရားရှင်အနေနဲ့ လောကီပညာတွေကို သင်
စရာမလိုတော့ဘူး။ အာရုံပြုကြည့်လိုက်တာနဲ့ အကုန်
တတ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို ဘာမှ သံသယဝင်စရာ
လည်း မရှိပါဘူး။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာ နွားကျောင်းသားကျင့်စဉ်၊
ဈေးသည်ကျင့်စဉ် အကုန်ဟောထားတယ်။ အကြောင်း
မဲ့ဟောတာ မဟုတ်ဘူး။ နွားကျောင်းသားကို တရား
ဟောတဲ့အခါ သူ့အသုံးအနှုန်းကိုယူပြီး ဟောဖို့ပါ။ ဈေး
သည်ကို တရားပြတဲ့အခါ ဈေးသည်တွေနားလည်တဲ့

ဝေါဟာရနဲ့ တရားပြဖို့ပါ။ ဘုရားရှင်လို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြော
မနေပါနဲ့။ တောင်တွင်းကြီးက မကာရလောပ အကျော်
ခင်ကြီးဖျော်ကိုပဲကြည့်ပါလား။

မ,တစ်လုံးကျေတယ်၊ မသိတာ မတတ်တာမရှိဘူး။
ဘုရင်က မယုံနိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ငါ့ရှင်က ဘုရားကို
တရားနဲ့ပတ်သက်တာလောက်ပဲသိတယ်။ ကျန်တာတွေ
မသိနိုင်ဘူးလို့ထင်တာမျိုးပေါ့။ ဒါနဲ့ ခင်ကြီးဖျော်ကျောင်း
ကို စစ်တုရင်ချန်ပီယံတစ်ဦးကို လွှတ်လိုက်တယ်။ ဆို
လိုတာက ရဟန်းဆိုတော့ ပိဋကတ်နဲ့ ပတ်သက်တာပဲ
တတ်မှာပါ။ စစ်တုရင်မတတ်လောက်ဘူးလို့ ထင်လို့ပေါ့။

တကယ်ကစားတဲ့အခါ ပထမတစ်ပွဲပဲ ဆရာတော်
ရှုံးတယ်။ ရှုံးမှာပေါ့။ စစ်တုရင်ကို ခုမှမြင်ဖူးတာကိုး။
ဒါပေမယ့် နောက်ပွဲကစပြီး ချန်ပီယံကြီး ရှုံးလိုက်တာ
တစ်နေ့ကုန်ပဲ။ နောက်ဆုံး ဆရာတော်ကိုဘယ်လိုမှနိုင်
အောင် မကစားနိုင်တော့ပါဘူး။ ဆရာတော်ရဲ့စစ်တုရင်
ထိုးနည်းကို ကျမ်းစာအုပ်ရေးပေးပါလို့ တောင်းပန်လို့
စစ်တုရင်ထိုးနည်း လင်္ကာရှည်ကြီးရေးပေးခဲ့ရတယ်။

နောက်တစ်ခါ ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ဆိုင်းမတီးတတ်

လောကံပါဘူးလို့ ယူဆတဲ့အတွက် ကျောင်းဝိုင်းထဲမှာ ဆိုင်းသွားတီးခိုင်းတယ်။ ဆရာတော် တစ်ကြိမ်သွား ကြည့်တာနဲ့ တတ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ တီးတဲ့သူတွေကို ဘယ်သူက ဘယ်လိုတီး၊ ဘယ်နေရာမှာ ပတ်မကြီးတီး စသည်ဖြင့် ပြောပေးတယ်။ ဆရာတော်ပြောတဲ့အတိုင်း တီးကြည့်တဲ့အခါ အလွန်သုတိသာယာတဲ့ တီးကွက် တစ်ခု ရသွားသတဲ့။

တစ်ခါကဆိုရင် ကွန်ပစ်တဲ့တံငါသည်တစ်ယောက် ဟာ ပစ်လိုက်တိုင်း ငါးမပါတဲ့အတွက် စိတ်ပျက်ပြီး ကမ်းကို ပြန်လာတယ်။ ဒါကို လမ်းလျှောက်သွားရင်း မြင်သွားတဲ့ဆရာတော်က လှေပေါ်ကိုတက်လိုက်သွား တယ်။ ငါးအခြေအနေကိုကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်ခါမှ ကွန်မပစ်ဘူးတဲ့လူကို လှေပေါ်မှာတင် ပစ်ပုံပစ်နည်း သင်ပြတယ်။ ပြီးတော့ ပစ်ခိုင်းတယ်။

ပစ်ပြီးဆွဲတင်တဲ့အခါ ငါးတွေ ပိုက်ကွန်နဲ့အပြည့်နီး ပါး ပါလာတာကို တွေ့ကြရတယ်။ မျက်မြင်သက်သေ တွေကို ပြပြီးမှ ငါးတွေကို ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။ တစ် ခါကဖြစ်ရပ်ကတော့ ပိုတောင်အံ့သြစရာကောင်းတယ်။

ထင်းရောင်းစားတဲ့ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိတယ်။ တစ်ခါတော့ သူတို့ဟာ အိမ်ပိုင်းထဲပုံထားတဲ့ ထင်းပုံကြီးဘေးမှာ ဖျာခင်းအိပ်ရင်း အိပ်မက်မက်တယ်။ အိပ်မက်ထဲမှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နဲ့ လူတစ်ယောက်က အသုခံလို့ ပြောပြီးပျောက်သွားတယ်။

ထင်းသည်ယောက်ျားဟာ ဒီအကြောင်းကို ပညာရှိအမည်ခံလူတွေကို အကုန်နီးပါးလိုက်မေးတယ်။ ဘယ်သူမှ ကျေနပ်အောင်မဖြေနိုင်ကြဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ ခင်ကြီးဖျော်ဆီရောက်လာတာပေါ့။ ခင်ကြီးဖျော်က အခုလို ချက်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြလိုက်တယ်။

- အ - အမွေရကွမူလေ = သရက်ပင်ရင်း၌
- သု - သုဝဏ္ဏယဋံ = ရွှေအိုးကို
- ခံ - ခနတိ = တူးပါလေ-

“အိမ်ပိုင်းထဲက သရက်ပင်ရင်းမှာတူး- ရွှေအိုးကို ရမယ်ပေါ့။ အဲဒီအဖြေကိုကြားရတဲ့အခါ ထင်းသည် ယောက်ျားဟာ စိတ်ပျက်သွားတယ်။ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့အိမ်ပိုင်းထဲမှာ သရက်ပင်မရှိတာ သူသိနေတာကိုး။ ဒီတစ်ခါတော့ ခင်ကြီးဖျော်မှားပြီလို့လည်း စိတ်

ထဲကပြောနေမိတယ်။ စိတ်ညစ်ညစ်နဲ့အိမ်ပြန်လာလိုက်
တာ၊ အိမ်ရောက်တာနဲ့ မထင်မှတ်တဲ့နေရာမှာ သရက်
ပင်ပေါက်တစ်ပင်ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။

မနေ့ညက သူတို့အိမ်ပိုင်းထဲပုံထားတဲ့ထင်းပုံကြီးဟာ
ဝယ်သူမရှိသေးလို့ ကြာနေတာပေါ့။ ကနေ့နွေးခင်းမှ
ဝယ်သူပေါ်လာလို့ အိမ်ကမိန်းမက သူလာအောင်တောင်
မစောင့်ဘဲ ရောင်းပစ်လိုက်တာ။ သူလာတော့ ထင်းတွေ
မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ထင်းပုံအောက်မှာရောက်နေတဲ့
သရက်စေ့က အပင်လေးပေါက်နေတာပေါ့။ အဲဒီ အပင်
လေးအောက်မှာ တူးကြည့်လိုက်တာ တကယ့်ကို ရွှေအိုး
တစ်လုံး ရသွားတယ်။

“လောကီပညာထဲမှာ အဂ္ဂိရတ်ပညာဟာ အခက်ခဲ
ဆုံးထဲမှာပါတယ်။ လူတစ်ထောင် ဖိုထိုးရာမှာ တစ်
ယောက် အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ မန်လည်ဆရာတော်ဟာ
ခေတ္တလေ့လာရုံနဲ့ နားလည်တတ်ကျွမ်းသွားပြီး ဒကာ
တစ်ယောက်ကို သူရှေ့မှာထားပြီး ဖိုထိုးခိုင်းလိုက်တာ
ဓါတ်လုံးအောင်မြင်သွားတယ်။ အဲဒီဓါတ်လုံးနဲ့ ဆက်
ထိုးတဲ့ ကြေးတွေ ရွှေဖြစ်တာ လက်တွေ့မြင်ကြရတယ်။

အားလုံးမြင်အောင် ပြုပြီးတာနဲ့ ဆရာတော်ကြီးဟာ ဓါတ်လုံးကို မြစ်လည်ခေါင်မှာ ပစ်ချပစ်လိုက်တယ်။ လောကုတ္တရာပညာနဲ့စာရင် လောကီပညာဟာ ဘာမှ မဟုတ်သေးဘူးဆိုတာ ဒကာတွေသိအောင် လက်တွေ့ ပြတာပါ။ ငါ့ရှင်ကို သိစေချင်တာက ခင်ကြီးဖျော်တို့ မန်လည်ဆရာတော်တို့ဆိုတာ ရဟန္တာလည်း မဟုတ် ပါဘူး။ အဘိညာဉ်ရလောက်အောင် သမာဓိလည်း မရှိ ပါဘူး။ ပိဋကတ်မှာ ကျက်စားနိုင်တဲ့ ခဏိကသမာဓိ အစွမ်းလောက်သာ ရှိတာပါ။

ဒီလိုဆရာတော်များတောင် လောကီပညာတွေကို ခဏလေ့လာရုံနဲ့တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင်တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်သေးရင် ကိလေသာလည်းကုန် အရဟတ္တမဂ် ကိုလည်းရ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုလည်းပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဘုရား ရှင်အတွက် ခက်ခဲတဲ့အရာမဟုတ်ပါဘူး။ ကလေးကစား စရာအဆင့်လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။

ငါ့ရှင်တောင် မစိုးရိမ်တိုက်သစ်မှာနေစဉ်က တပည့် တော်ကို ထူးခြားတဲ့ ဓမ္မဒဿနတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်ထား တဲ့ ပွမ်ပွမ်မြည်တဲ့ကားကလေးဆိုတဲ့တရားကို ဟောပြု

ဖူးတယ်။ တပည့်တော်အရမ်းသဘောကျတယ်။ ငါ့ရှင်
ဟောချင်တာက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပါ။ လီဗာကိုနင်းတာက
ဝီရိယ သမ္မာဝါယမ မဂ္ဂင်၊ အန္တရာယ်ရှိတဲ့အတွက်
ဘရိတ်အုပ်တာက သတိ- သမ္မာသတိမဂ္ဂင် စသည်ဖြင့်
ဟောပြတာ တပည့်တော် တကယ်ကို သဘောကျခဲ့
တယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လူတွေအမြဲ မျက်စိယဉ်၊
နားယဉ်နေတဲ့ ကားတစ်စီးက အစိတ်အပိုင်းတွေကို
ဥပမာပေးပြီး ဟောသွားတာကို။ လီဗာတို့ ဘရိတ်တို့
ကားတို့ဆိုတာ နာမည်တပ်ထားတဲ့ ပညတ်တွေပဲ။ ဒီ
ပညတ်တွေကို ငါ့ရှင်က တရားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့တာပဲ။
ဒီလို အသုံးပြုနိုင်တာဟာ ငါ့ရှင်ကိုယ်တိုင် ဒီဘရိတ်တို့၊
လီဗာတို့ ဆိုတဲ့ ပညတ် နာမည်တွေကို နားလည်တတ်
ကျွမ်းနေလို့ပေါ့။ ဒီလောက်ဆိုရင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဟာ
သီစရာမှန်ရင် အကုန်သိတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို ငါ့ရှင်
လက်ခံနိုင်လောက်ပါပြီ။

အရှင်ဇန(မေတ္တာရှင်-ရွှေပြည်သာ)

ဇ. ၈. ၂၀၀၉

